

Klubi v občinskih odborih so nedopustni

Važna načelna odločba notranjega ministrstva — Pre- poved tkzv. Hribar-Ravniharjevega kluba v ljubljanskem občinskem svetu

Beograd, 9. aprila. p. Z ozirom na po- ročilo, da je skupina 15 ljubljanskih ob- činskih svetnikov osnovala svoj klub in da so se v odgovor na to tudi ostali občinski svetniki združili v delovni klub, je notranje ministrstvo načelno odločilo, da so take grupacije nedopust- ne in da zato tudi obeh klubov v ljub- ljanskem občinskem svetu ne more vzeti na znanje.

Kakor smo že poročali, so gg. Ivan Hribar in tovariši po sprejetju ljubljans- kega občinskega proračuna osnovali v okviru občinskega sveta svoj poseben klub pod nazivom »Gospodarski klub občinskih zastopnikov«, ki naj »kontrolira občinsko gospodarstvo, skrbi za štedenje v občini in se zavzema za gos- podarske občinske zadeve«. Mi smo že ob osnovanju tega kluba naglasili, da je videti v tem popolnoma nepotrebno se- paracijo, ki tudi ni v skladu z intencija- mi današnjega režima. Saj koncem kon- cev je naloga vseh občinskih zas- topnikov, da čuvajo nad interesi obči- ne in da po svojih najboljših močeh de- lajo na to, da se z občinskimi premožen- jem gospodari previdno, pravilno in štedljivo. Te naloge občinski zastop- tuji v polnem obsegu vrši, kar se je zla- sti pokazalo ob pripravi proračunske ra- prave, ko so glasovali za proračun za-

di vsi oni člani »Gospodarskega kluba«, ki so v debati kritizirali predloženi pra- računski osnutek z edino izjemo g. Hri- barja, ki je sejo pred zaključkom deba- te in glasovanjem zapustil. Že samo to je dovoljno dokaz, da je bilo osnovanje posebnega kluba s stališča občinskega gospodarstva docela odveč. Da je bilo to naše naziranje pravilno, dokazuje od- lok državne oblasti, da se »Gospodarski klub« g. Hribarja, dr. Ravniharja in to- varišev kot nelegalen ne more priznati in vžeti na znanje.

Umevno je, da zaradi tega tudi »De- lovni gospodarski klub«, ki se je osno- val kot obramba velike večine občins- kih svetnikov proti nameravani ofen- zivi skupine okrog gg. Hribarja in Rav- niharja, ni mogel biti vzeta na znanje. V »Delovnem gospodarskem klubu« se je združilo 32 občinskih svetnikov še le po ustanovitvi Hribar-Ravniharjevega kluba in to edino v želji in v stremle- nju, da omogočijo tudi v bodoče redno in stvarno delo občinskega sveta. Zato so se temu klubu pridružili občinski svetniki ne glede na svoja kulturna in socialna naziranja. V trenutku, ko je odpadel klub gg. Hribarja in dr. Rav- niharja, je seveda odpadla tudi potreba po klubu ostalih občinskih svetnikov in bi se torej ta klub itak sam zopet raz- šel.

Ljubljanski občinski proračun potrjen

Fin. ministrstvo je odklonilo od obč. sveta predlaga- no diferenciacijo obč. doklad na drž. davke in odredilo splošno 60odstotno doklado

Beograd, 9. aprila. r. Finančni mini- ster je potrdil proračun ljubljanske mest- ne občine za leto 1930. Obtem je izvr- šil v predpisu občinskih davčin to iz- premembo, da se diferenciacija doklad na državne davke ukinja in se uvaja splošno 60 odst. doklada na državne davke.

Kakor znan in kakor je tudi razvidno iz spremene pisma na finančno minist- rstvo, ki je bilo priloženo ljubljanskemu občinskemu proračunu in ki smo ga ob- javili tudi mi pretekli petek, je bil ljubljans- ki občinski proračun konstruiran na di-

ferenciaciji občinskih doklad na državne direktne davke. Glede na to, da bi zviš- vanje doklad na direktne davke, močno pri- zadelo male in srednje obrtnike, trgovce itd. ki plačujejo precej zvišano pridobnino je občina pri sestavi proračuna znižala občinske doklade na državne direktne davke in sicer za 10 odst. pri zemljarini, zgradarini, družbenem davku in pri rent- nini, pridobnino pa od 110 odst. na 40 odst. dočim so se industrijski krogi v zadnjem času zavezali za mehanično izenačenje ob- činskih doklad na državne davke. Kakor je razvidno iz zgoraj navedene beograjs- ke vestii, so s to zahtevo prodrli. O po- drobnostih bomo še poročali.

Sokolstvo se marljivo pripravlja za beograjski vsesokolski zlet

Priprave na zletišču naglo napredujejo — Skrajni rok za prijavo ude- ležbe je 5. maj — Že sedaj je najavljena ogromna udeležba

Beograd, 9. aprila AA. Priprave za prvi vsesokolski zlet Sokola kraljevine Jugosla- vije se nadaljuje z vso naglico. Na zlet- nem prostoru delajo noč in dan in že se kažejo prvi obrisi ogromnega telovadišča. Tudi v društvi se vrše vse potrebne pri- prave za zlet. Članstvo marljivo vežba zlet- ne vaje, ki so težke, vendar pa je večina društev že dobro uveščana. Pridno se vež- ba tudi naraščajo za razne tekme. V prostori- nih sokolskega saveza so vsak dan seje raznih zletnih odborov, ki jih je 14 s pri- bližno 500 člani.

Sokolski letpi za zlet bodo v nekaj dneh gotovi in ob koncu tedna razposlani. Mno- go dela ima železniški odsek, ki mora pri- praviti vse potrebno za potovanje naraščajo v Beograd, pozneje pa tudi za potovanje članstva. Vozilo bo najmanj 10 izrednih vla- kov, ne všteti ostalih rednih vlakov, ki

bodo ojačeni. Stanovanjski odsek priprav- lja prenočišča za udeležence zleta ter dela intenzivno. Iz okolice Beograda so neka- tera sokolska društva pripeljala slamo, ki so jo darovali okoliške župe, da zmanjšajo izdatke pripravljalnega odbora. Veliko ra- dost je izzvala v vseh sokolskih krogih vest, da je Ni. Vel. kralj sprejel pokrovitel- stvo zleta in da je razen tega poklonil Sokolu zletno zastavo, ki se bo razvila na zletu na posebno svečan način.

Med Sokolstvom vlada veliko zanimanje za zlet, kar dokazujejo vse velike priprave. Te dni so bile razposlane vsem sokolskim društvom okrožnice z obvestilom, da je skrajni rok za prijavo udeležbe na zletu 5. maj. Končno število udeležencev zleta še ni mogoče navesti. To bo mogoče šele po 5. maju, ko bodo prispele vse prijave. Vsekakor pa bo to število ogromno.

Zgradba mostu Beograd-Zemun

Gradbena dela so bila oddana skupno francoski in nemški družbi — Del gradbenih stroškov bo šlo na račun reparacij, ostanek pa bo krila Hipotekarna banka eventualno s posebnim posojilom

Beograd, 9. aprila AA. Včeraj 8. t. m. sta minister financ dr. Stanko Švrliuga in minister za zgradbe Trifunović podpisala pogodbo o zgradbi mostu med Beogradom in Zemunom s francosko firmo Batignoles in nemškimi podjetjem Gute Hofnungsbau. Ti dve tvrdki sta stavili v konkurz, ki ga je razpisalo ministrstvo za zgradbe, naj- povoljnije pogoje. Razpisane so bile do avgusta meseca lanskega leta 4 licitacije. Most se bo gradil preko Save ter bo sla- žil voznemu in tramvajskemu prometu ter za pešce. Most bo širok 18 m in sicer bo 3 m na vsaki strani za hodnike za pešce, 12 m v sredini za promet za tramvaj in avtomobile. Dolžina mostu znaša 757 m. Istočasno se bo gradila na drugi strani mostu cesta do Zemuna. Iz Beograda bo šla pot k mostu od kraja, kjer se nahaja

zgradba državne tiskarne v Pop-Luzini ulici. Po nasipu do keja, kjer se nahaja kavarna »Bospor«. Most bo imel dve od- prtni na suhem, 2 pa nad reko, od katerih bo največja v razpору 261 m. Po pogodbi morata podjetji zgraditi most v 38 mesecih računajoč od dneva podpisa pogodbe, to je od včeraj. Skupni stroški znašajo 179 milijonov 856.175 Din. Od te vsote bo dala Nemčija 5 milijonov mark (67,5 milijonov Din v železnih konstrukcijah na račun re- paracij v teku 2 let. Ostanek bo dala državna Hipotekarna banka v sporazumu s tvrdko Batignoles v mesečnih obrokih od 1. avgusta 1931. do 1. avgusta 1934. Če bo potrebno v ta namen investicijsko posojilo se obveže firma Batignoles, da bo vložila vse sile, da doseže čim boljše cenovne us- lovi. Vse sile, da doseže čim boljše cenovne us- lovi. Vse sile, da doseže čim boljše cenovne us- lovi.

Zakon o lekarnah

Beograd, 9. aprila AA. Dodatno k več- najšjemu poročilu o novem zakonu o le- karnah se še sporoča: En lekarnar ne mo- re istočasno imeti niti voditi dveh lekarn. Za razpisano lekarno se lahko potegujejo tudi oni doktorji in nazirji farmakologije, ki že imajo lekarno, vendar pa izgube v primeru, da dobe koncesijo za drugo, pravi- co do prve. Edino v kopalniških in zdra- vilniških, kjer ni nobene lekarnar laško otvori- zo za časa sezone podružnico. Ako kak lekarnar tekem enega leta ne otvori do- voljene mu lekarnar, izgubi koncesijo.

Umor iz ljubosumnosti

Subotica, 9. aprila. Š. Na rumunski meji- je daleč od sela Turja, se je odigrala tr- gedijska med dvema finančnima strážnikoma. Ivan Belić, rodom iz Splita ter Vasilje Epi- stamon sta bila svojačasno dobra prijate- lja, pred mesecem pa sta se sprla zaradi nekega dekleta. Devojka, v katero sta se oba zaljubila, je zadnji čas javno kazala, da ima rajši Belića, kar je Epistamona spravi- lo v tako ljubosumnost, da je sklenil umoriti svojega tovariša. Pred dvema dne- voma, ko sta bila oba istočasno na straži ob državni meji, je Vasilij ustrelil Ivana Belića. Morilec je bil takoj aretiran

Sušak, Reka in jugoslovanski izvoz lesa

V eni zadnjih številkih dunajskega »Inter- nationaler Holzmarkte, objavlja gosp. Trift Vuković iz Zagreba naslednji zanimivi čla- nek:

Proklamacija Reke in okolice za prosto luko, četudi že dalj časa pričakovana, je vendar imela za posledico komentarje in ugi- banja ter bi bilo tudi s stališča lesnega indus- trije zanimivo vedeti, kak učinek bo imel izpremenjeni položaj na izvoz lesa iz Jugo- slavije. Večina jugoslovenske lesne produk- cije, ki gravitira k severnim pristaniščem Jadrana, se kakor znano izvažajo preko Suša- ka in je deloma se ukrcava ta les na Reki in v Trstu. Trst ima nekaj pomena le za slovenski mehki les, sicer je pa zaradi pre- visoke prevoznine predrag.

Pač na Reka ostro tekmuje s Sušakom, ki je največja luka našega eksporta, to pa za- radi tega, ker ji morajo naj izvozniški klub dražji prevoznini dajati prednost zaradi dru- gih ugodnosti. Tu naj bo predvsem omeje- no, da so ležarinski prostori na Reki znatno cenejši kakor na Sušaku. Ni treba še pose- bej poudarjati, da pomenu visoke ležari- ne na Sušaku veliko zapreko, proti kateri so borbe kakor se vidi, vedno manj uspeš- ne.

Povsem neumljivo pa je, kako se je mogla železniška uprava odločiti, da je prav sedaj ko je konjunkturna pri eksportu lesa skrajno slaba, povisala s prvim marcem le- žarino za 20 %. Če so jugoslovenske želez- nice ukrenile to zaradi tega, da bi zvišale svoje prejmetke, ni ta korist v nikakem raz- meru z izgubo, ki jo trpi zaradi povisane ležarine lesna industrija in pristaniški žep- diler.

Jasno je, da bo Reka storila vse, da ta položaj izrabi ter pritegne čim več trans- portov nase. Nadaljnjo prednost Reke vidi- mo v tem, da obstoji na Reki in v skoraj vseh inozemskih lukah vsestranska možnost ukrcavanja, medtem ko parobrodni nekaterih parobrodskih družb na Sušaku še vedno ne prisilajajo. V tem oziru moremo sicer govo- rili, kar se tiče Sušaka o delnem izbi- ljanju.

Otvoritev basena Thon de Revel v reški luki ima več nasprotnikov kakor zagovor- nikov in je tudi jasno, zakaj se okleva s pričetkom obrata, ker bi imelo to za posled- ičo na eni strani delno izgubo transportov v jugoslovenskih lukah, na drugi strani pa razmah Reke. Pri sedanjih razmerah ni te- daj v dolednem času računati z otvoritvijo tega basena.

Kar se tiče jugoslovenskega lesnega eks- porta, zamoremo sicer domnevati, da Reka s tem, da je proglašena za prosto luko, za bližajo prihodnost še ne more priti v po- števek kot važna luka, ne ve se pa, kaj vse prinese bodočnost.

Novi ukrepi Rečanov nam še niso znani, na Sušaku pa nadaljujejo s povlajanjem da- jav, ter s tem otežujejo vskladiščenje in eksport.

Ostane samo upanje, da bosta jugosloven- ska železniška uprava in mesto Sušak, ki tuji namerava pobirati 15% najemnino na železniško ležarino, svoje drakonske ukre- pe umaknila.

Promet v naših lukah

Split, 9. aprila. n. Statistični odsek zbor- nice za TOI v Splitu je zaključil svoje de- lo pri sestavljanju statistike prometa v na- ših glavnih lukah tekem preteklega leta. V vseh naših glavnih lukah je zaznamovati porast, edino v Šibeniku je nazadoval pro- met za 80.000 ton in sicer zato, ker je pa- del izvoz bauxita. Splitska luka izkazuje v l. 1929. 1.151.160 ton napram 939.428 ton, Dubrovnik 366.826 (307.466) ton. Sku- pen promet v preteklem letu je znašal 2.990.702 ton blaga napram 2.628.048 ton v l. 1928. Promet v splitski luki se je pre- teklo leto dvignil za 211.000 ton, kar je v prvi vrsti pripisati povečanemu izvozu ce- menta.

Imenovanje gerentskega sosveta kočevske Mestne hranilnice

Kočevje, 9. aprila. Včeraj je bil v po- moči gerentu kočevske Mestne hranilnice g. višjemu fin. svetniku v p. dr. Kostanjevcu imenovan gerentski svet, ki ga tvorijo na- slednji gospodje: inž. Vitelj Biskupski, ravnatelj kočevskega rudnika TPD, šumski svetnik v p. inž. Fran Jenčič sodni svetnik in starišina kočevskega sresnega sodišča dr. Matija Lavrenčič, bivši ravnatelj Mestne hranilnice kočevske Rajmund Erker ter bi- šji predsednik upravnega sveta iste hranilni- ce Gustav Verderber. V vezi s tem je bil danes imenovan tudi svetovni v premožen- sko upravo mesta Kočevja, ki ga tvorijo gg.: veletrgovca Alojzij Kresse, krojaški mojster Rudolf Jonke, notar dr. Vilko Maurer in ti- skar Josip Pavliček.

Plačilo razlike na povišano carino za kavo in čaj

Ministrstvo za finance je izdalo razpis (od 5. aprila, »Službene Novine« od 8. t. m.) ki daje možnost za trimesečni od- lok plačila razlike na povišano carino za kavo in čaj, in sicer na zalogo, ki presega 5000 kg kave in 200 kg čaja. Lastnik ma- ra kavo in čaj spraviti v poseben ločen pro- stor svojega skladišča, ki pride pod soza- poro oddelka finančne kontrole in se blago potem smatra pod carinsko kontrolo. Proš- nje za zaporo je treba poslati oddelku fin. kontrole. — Včeraj je potekel rok za prijavo količin kave in čaja, ki so v svobodnem prometu in morajo torej vsi lastniki, ki se ne morejo poslužiti gornje ugodnosti, plačati razliko tekem 3 dni od dne prijave.

»Ljubimec svoje žene« v ljubljanski drami

Snoči je bila v dramskem gledališču premiera tridesetne komedije beograjskega pisatelja, biv- šega diplomata Mite Dimitrijevića: »Ljubimec svoje žene«. Komedijo so že prej vporočili v Za- grebu in Beogradu. Pri nas jo je režiral prof. O. Šest, nastopili pa so ga. Nablocka v vlogi Pole, god. Mira Damićeva kot Kosara ter gg. Levar, Gregorin in Cesar.

Gledališče je bilo srednje zasedeno; po prvem delanju je občinstvo navzočega avtorja poklicalo pred rampo in ga živahno pozdravilo. Več o reprizi.

Bolgarska reprezentanca

Sofija, 9. aprila. AA. Bolgarski nogometni sa- vez je določil te-je igralce za nogometno tekmo proti jugoslovenski reprezentanci v Beogradu: Ciro, Kankandrov, Manojlov, Rulafov, Stojkov, Stojanov (vsí Slavija), Nikolov, Lozanov, Pošev, Sančev (Levski), Darmunikov (AC 23), Georgijev (Varna), Prodanov (Plovdiv).

Avstrijski glas o ureditvi trgovinskih odno- šajev med Avstrijo in Jugoslavijo

Avstrija naj bi kupovala v Jugoslaviji tobak in v kompenzacijo za svoj uvoz industrijskih proizvodov pristala na večji uvoz agrarnih pridel- kov iz Jugoslavije

Dunaj, 9. aprila d. V »Neues Wiener Journalu« objavlja avstrijski deželni po- slanec prof. inž. Viktor Reich članek o po- menu trgovinskih pogajanj med Jugosla- vijo in Avstrijo. Predvsem ugotavlja, da je trgovinska bilanca Avstrije z Jugoslavijo znatno aktivna. Za l. 1928. je znašal av- strijski preseček 33.671.000 šilingov. Av- strija uvažava v Jugoslavijo večinoma indus- trijske proizvode, Jugoslavija pa izvažava v Avstrijo predvsem kmetijske proizvode. Nadalje ugotavlja pisec, da je trgovinska bilanca Avstrije s Poljsko, Madžarsko, Ru- munijo, Bolgarijo, Grčijo in Turčijo pasiv- na. Glede na navedene države izvaja na- dalje, da sta samo Jugoslavija in Madžar- ska neposredna soseda, s katerima je ugodno trgovinsko razmerje posebno važ- no. Zlasti velja to za Jugoslavijo zaradi aktivne trgovinske bilance. Vsaka trgo- vinska pogodba vsebuje seveda gotove gospodarske koncesije. Poljska mora biti zadovoljna, ako ji Avstrija še nadalje od- vzema za približno 20 milijonov šilingov premo- ga na leto in prav tako tudi Rumu- nija ne bi mogla našli lahko drugega kup- ca za petroleje, ki ga izvažava v Avstrijo letno v vrednosti približno 44 milijonov šilingov. Ti dve državi morata zato priznati avstrijski industriji kompenzacije, ne da bi škodovali avstrijskemu kmetijstvu s pre- velikim uvozom živine, zlasti, ker obstoja po vsem svetu nadprodukcija premo- ga in petroleja. Pasivnost trgovinske bilance z Bolgarijo, Grčijo in Turčijo se polasno-uje

z dejstvom, da uvažava Bolgarija v Avstri- jo za 21 milijonov šilingov tobaka, Turčija za 11 milijonov šilingov, Grčija pa za 10 milijonov. Zato se mora enkrat ugotoviti, da nima Avstrija nobenega gospodarskega interesa nabavljati tobak v državah, ki kažejo tako malo ustrežljivosti kakor om- njene tri. Če bi Avstrija dobavo tobaka iz teh treh držav zmanjšala samo za znesek pasivnosti svoje trgovinske bilance, za približno 18 milijonov šilingov, bi lahko do- bla napram Jugoslaviji ekvivalent za svo- jo industrijo, ne da bi najmanj oškodova- la svoje kmetijstvo. Glede na kvaliteto tobaka ji ni treba biti v skrbeh, ako se pomisli na Bosno, Hercegovino in Dalma- cijo. Pri morebitnem kontingentu živine se ji glede na Jugoslavijo ni bati toliko pre- plave kakor pri Poljski in Rumuniji, ker mora Jugoslavija po vojni mnogo bolj skrbeti za lastno preskrbo, kakor pa Sr- bija v predvojnem času. Koruza iz Jugo- slavije bi mogla mnogo doprinesiti k obno- vi svinjereje v Avstriji, ne da bi bilo treba omejit domačo produkcijo žita. Nas- protno pa bi postala Jugoslavija avstrijski industriji veliko bolj pristopna ter bi se odrekla forsiranju svojega vinskega izvoza, za katerega more dobiti še druga- pota. Od obeh strani ugodna presoja trgo- vinske pogodbe bi v ostalem rodila tudi ugodne politične vplive, zaradi česar se mora pospeševati z vsemi sredstvi sko- rajšnja zaključitev trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

Izpremembe v vodstvu Heimwehra

Dr. Steidle in dr. Pirimev bosta podala ostavko zaradi utrujenosti — Negotovo stališče Heimwehra pri prihodnjih volitvah

Inmost, 9. aprila. d. Iz krogov, ki stoje v ozki zvezi z voditelji Heimwehra, se poro- ča, da so vsi o skorajšnjem odstopu dr. Steidla in dr. Pirimerja resnične, ker sta oba zaradi prenapornih poslov pri vodstvu organizacije zelo utrujena in potrebna dalj- šega odmora. Oba sta tudi zaradi svojega intenzivnega delovanja v Heimwehru zelo zanevarila svoje odtetniške posle, kar je posebno občutil dr. Pirimer. Zaradi tega sta na zadnji seji vodstva Heimwehra stavila vprašanje, kdaj lahko računata, da bosta iz- menjana. Pri tej priliki pa so izjavili ostali voditelji Heimwehra, da za enkrat še ni

mogoče misliti na njun odstop, ker sta pre- potrebna za dovršitev popolne organizacije Heimwehra. Mnogo skrbi povzročajo vodstvu organizaci- je protivprašanja, kako stališče naj zavze- me Heimwehr v slučaju novih volitev. Za- enkrat se niso bili sprejeti nobeni sklepi ter je pričakovano, da pred sprejetjem teh sklepov ne bosta odstopila dr. Steidle in dr. Pirimer od svojih mest. Vprašanje nasle- dstva še ni bilo obravnavano vendar pa je verjetno, da bo prevzel vodstvo Heimweh- ra v slučaju odstopa dr. Steidla in dr. Pir- merja, knez Starhenberg.

Zagonetni odpoklic sovjetskega diplomata

Sovjetski diplomati občujejo med seboj, z naperjenimi revolverji — Čiščenje v londonskem poslanstvu

Stockholm, 9. aprila. g. Slučaj s sovjet- sko - ruskim legacijskim svetnikom Dimi- trijevskim v Stockholmu, ki v svojih po- drobnostih spominja na afero Besedovskega v Parizu, je povzročil tukaj veliko pozor- nost. Legacijski svetnik Dimitrijeviški ni ni- česar vedel o njegovem odpoklicu. Vest je čital v nekem stockholmskem listu, ko je bil v gledališču. Drugo jutro je takoj odhitel na poslanstvo, da bi vzel s seboj še nekaj dokumentov. V tem trenutku so ga z revol- verji ustavili njegov šef Kopp in dva člana sovjetskega poslanstva. Ker je hotel pre- prečiti, da bi ga odpeljali v Rusijo, je takoj zapustil poslanstvo.

V komuničuju, ki ga je objavil v šved- skih listih, je sporočil, da nikakor ni sto- odstotni komunist in da se ne namerava vr- niti v Moskvo. On in njegova umetniško na- darjena soproga sta v stockholmski družbi igrala precejšnjo ulogo.

London, 9. aprila. AA. Sovjetski podkon- zul je potrdil da je večje število v Londonu prebivajočih Rusov prejelo poziv, naj se vrnejo v Rusijo. Med temi se bili tudi člani sovjetske trgovske delegacije v Londonu. Pozvani sovjetski državljani in dosednji pristaši sovjetskega režima se niso hoteli odzvati pozivu svoje vlade in so ostali v ino- zemstvu.

Obsodba zaradi poverbe državnega denarja

Beograd, 9. aprila r. Včeraj je tukajšnje sodišče izreklo razsodbo v procesu proti bivšemu šefu kabineta ministrstva za kmeti- stvo in vode Božidarju Novakoviću, ki je bil obtožen, da je poveril 40.217 tran- kov in 17.319 Din, ki jih ni izročil državi blagajni, kakor bi jih moral. Novakovića je svoječasno poslalo ministrstvo za kme- tinstvo v Francijo, da bi nabavil jaica svilo- loprojk. Nabavo je izvršil v redu, toda ostanka denarja ni izročil, zaradi česar ga je država obtožila in je bil kmalu nato are- tiran. Novaković je priznal delanje, izgo- varjal pa se je, da je denar porabil za zdravljenje svoje žene in matere in da je pripravljen vrniti ga, čim se reši vpraša- nje, ali naj vrne poverljeno vsoto v fran- kiji ali dinarjih. V sodni razpravi so ugo- tovili, da je bila njegova žena v resnici bolna. Sodišče ga je zaradi zlorabe državn- ega denarja v izvrševanju službe obsodi- lo na poldruge leto strogega zapora, na povračilo 40.217 francoskih frankov in 17.319 Din državi s 6% obrestmi od 5. maja 1929. do dneva povračila.

Podporni fond beograjskega delavstva

Beograd, 9. aprila p. Na pobudo delav- skih organizacij je beograjsko delavstvo osnovalo svoj fond za medsebojno podni- ranje. Ustanova je neke vrste delavska banka. Pravila so bila že predložena vlad- i v potrditev. Vloge v ta fond bodo zna- šale na teden po 10, 20 in 30 Din. Vsak član fonda bo dobil po 26 tedenskih plača- nih vlogah pravico do posojila oziroma do jamstva za posojilo drugemu članu v pri- meru brezposelnosti, bolezni itd. Posojilo bo vračal o primeru zaposlenosti v ted- nskih obrokih s 5% obrestmi brez drugih stroškov. V novo ustanovo so pristopile vse obstoječe delavske organizacije v Beogradu.

Nevihte nad Atlantskim oceanom

Pariz, 9. aprila. AA. Iz severnega Atlantskega oceana prihajajo poročila o hudih nevihtah. Ste- vilni francoski in angleški parniki so imeli velike zamude.

Eksplोजija na angleški ladji

Honkong, 9. aprila. AA. Eksplोजija na angleški bojni ladji »Seyon« je zahtevala 6 mrtvih in večje število ranjenih.

Nenadna smrt

Beograd, 9. aprila p. Iz Novega Sada poročajo, da je tam nenadoma umrla v ne- ki restavraciji gospa Julka Dundjerski, ena najboljstih žen iz Srbobrana in članica znane rodbine Dundjerskih. Pripeljala se je z avtomobilom iz Srbobrana v Novi Sad ter šla obedovat v restavracijo. Po obedu je odšla na dvorišče, kjer se je nenadoma onesvestila. Vsa prizadevanja zdravnikov, da bi ji rešili življenje, so ostala brez uspeha. Zdravniška komisija pa doslej ni mogla ugotoviti vzroka smrti in se še ne ve, ali je umrla naravne smrti, ali pa je morda izvršila samomor.

Zagrebski ponarejevalci 20 odst. kronskih bonov pred sodiščem

Zagreb, 9. aprila n. Danes ob 18. je bila po večdnevni razpravi zaključena obrav- nava proti višjemu mestnemu uradniku Petru Ciglencekiju in lastniku informativ- nega urada Vilku Horvatu. Prvi je bil obtožen, da je ponarejal 20 odst. kronske bone, drugi pa da jih je razpečeval. Da- nes popoldne bi imela biti razglašena sodba, državni tožitelj pa je predlagal, naj se razprava odgodi ter vrnejo spisi prei- skovalnemu sodniku, da zasliši še neke nove prič. Sodišče je predložilo ugodilo. Ciglenceki in Horvat pa sta bila začasno izpuščena na svobodo.

Imenovanje pri Glavni kontroli

Beograd, 9. aprila. AA. Z rešenjem ministrs- kega predsednika je imenovan za tajnika Glavne kontrole g. Petar Barbić, pisar 8-1 glavne kontrole. Za pripravilca Glavne kontrole v 9-1 so postavljeni Ljubomir Božović, Dušan Lašević in Mirodrag Vučković, diplomirani pravnik.

Trčenje vlakov

Buenos Aires, 9. aprila. Zaradi megle sta trčila skupaj v okolici dva osebna vlaka. Ranjenih je bilo 30 oseb, med njimi nekaj tako težko, da se bore s smrtjo.

Roparji oplenili vlak

Sydney, 9. aprila. AA. Razbojniki so ustavili poštni vlak. Osebe vlaka je moralo kloniti pred razbojniki, ki so z napetimi revolverji vdrli v poštno ambulanco in se polastili denarja v blaga- jah. Denar so vrnili iz bežečega vlaka in so nato sami poskakali na tla ter izginili.

Hmeljski trg

Zatec, 9. aprila. h. Zelo živahno povpraševanje. Promet 150 metrskih stotov, cene 600 do 650 Kč.

V soboto in nedeljo na igrišču S. K. Ilirije Hajduk, Split: Ilirija, Ljubljana Domače vesti

* Spomenik kralja Petra v Zagrebu. Za postavitev spomenika blagopokojnemu kralju Petru Osvoboditelju v Zagrebu se je nabralo doslej 1.120.135 dinarjev prostovoljnih prispevkov.

* Vojaške vesti. Za vodnike so odrejani po službeni potrebi: podporočnik Jurij Senčar pri pešpolku kraljeve garde, podporočnik Anton Tavčar pri 2. konjeniškem polku kraljeve garde, podporočnik Ljudevit Sinko pri 17. pehotnem polku, podporočnik Ivan Kralj pri 36. pehotnem polku, podporočnik Lavoslav Abram, Franc Berginec, Rudolf Kobal in Fran Kolar, vsi pri 39. pehotnem polku, in podporočnik Janez Starha pri 40. pehotnem polku.

* Iz mornarice. Poročnika bojnega broda Metod Pirč, sin mestnega župana, in Vladimir Andolšek, sin upokojenega šolskega upravitelja, oba iz Kranja, sta napravila v Beogradu te dni majorski izpit z odličnim uspehom. Čestitamo!

* Izprememba v sanitetni službi. Dr. Vladimir Katičič, doslej načelnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri kr. banski upravi v Zagrebu, je imenovan za načelnika sanitetnega oddelka v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje v 3a skupini I. kategorije. Zdravstveni pripravnik v centralnem higijenskem zavodu v Beogradu Rade Zupanec je po potrebi službe imenovan za pripravnik-kemika v higijenskem zavodu v Banaluhi.

* Absolviral je vojno akademijo v Beogradu Radivoj Rjgler, sin šolskega upravitelja Koterija iz Hotiča pri Litiji. Dodeljen je kot pehotni podporočnik kraljevi gardi.

* Diplomiral je na tehnični visoki šoli na Dunaju za arhitekta-inženjerja Aleksander Skubic iz Ljubljane. Čestitamo!

* Izpremembe v šolski službi. Dr. Igor Pečani je imenovan za profesorja na srednji tehnični šoli v Ljubljani. Upokojeni pa so naslednji učitelji, oziroma učiteljice: Ljudevit Rajmund, upravitelj meščanske šole v Cabru, Lovro Seranik na Prihojci, Draga Drofenik v Laškem, Fortunat Jelovšek v Libolah, Sofija Mulaček v Mariboru, Emilija Voglar v Vidmu, Ant Kozana v Ljubljani in Alež Šoštarčič v Grkovcu.

* Spremembe v železniški službi. Nameščeni so za zvanjske II/4 kategorije: Paul Ivan, Črnomelj; Škrilec Stefan, Ormož; Kaiser Ivan, Ljubljana gor. kol.; Gregori Jožef, Moškanjci; Siljan Josip, Ljubija; Akičič Franc, Podnart-Kropa; za zvanjske II/3: Novak Janez, Zidani most; Pinter Franc, Celje; Vaupotič Franc, Maribor glav. kol.; Ogrizek Franc, Maribor glav. kol.; Valjevec Janez, Ljubljana gor. kol.; Bračič Janez, Maribor kor. proga; Vadmjal Jakob, Rakek; Klekar Tomo, Ptuj; Skof Filip, Ljubljana gor. kol.; Vrtič Franc, Ptuj; Primožič Anton, Zagorje; Kovačec Tomaž, Ptuj; Kramberger Anton, Prevalje; Taferner Avguštin, Maribor glav. proga; Gajšek Ivan, Sv. Peter v Sav. dolini; Doberšek Ivan, Celje in Kovač Jožef, Pragersko.

* Redni občni zbor Slovenskega planinskega društva za leto 1929 bo v soboto 26. t. m. ob 20. v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Dnevni red: Pozdrav predsednika, predlog za volitev žanstnega člana, poročila tajnika, knjigovodje in računskih preglednikov, volitev predsednika, odbora, računskih preglednikov in delegatov za skupščino, samostalni predlozi in slučajnosti.

* Potniški promet na Dravi in Dunavu. Paroplovne družbe, ki vrše potniški promet na Dravi in Dunavu, otvorilo 15. t. m. potniški promet v vseh relacijah.

* Rezervni oficirji. Člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani, ki žele, da jim preskrbi Zveza železniške in ladijske legitimacije po največjem pravilniku, naj pošljejo Zvezi te-le podatke: ime in priimek, čin v vojski, mesto stanovanja in poklic. Tej prijavi naj priloži tudi svojo fotografijo v velikosti 6 x 9 cm in pa znesek 10 Din za legitimacijo in pa poštne stroške. Istočasno naj se izjavijo, da ne uživajo popusta po železniških oziroma ladijskih iz drugega naslova n. pr. kot državnim uslužbencem, aktivni ali upokojeni. Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.

* Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani sporoča članstvu, da je ustanovila odsek za posmrtni sklad, ki ga je pristojna oblast odobrila. Člani odseka morejo biti samo člani Zveze zase in za svoje sorodnike. Pri sprejemu v odsek plača vsak član smrtno prispevke za prva dva smrtna primera. Za vsak smrtni primer (ne glede na že vplačana prvotna dva primera) plača član prispevek takoj po prejemu položnice, ki mu jo

pošlje Zveza. Člani, ki žele pristopiti k temu odseku, naj zahtevajo od Zveze pristopno tiskovino in pa pravila.

* Našji v Ameriki. Razstava slikarja-grafika Božidarja Jakca, ki je trajala teden dni v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, je posejilo nad 3500 ljudi. Prodanih je bilo 90 slik. — Na misteriozen način je bil v Barbortonu, v državi Ohio ustreljen rojak Franc Fister, star 18 let, njegova mati Marija Fisterjeva pa je bila težko ranjena. Prepeljali so jo v bolnico. Po njeni izpovedbi je maskiran možki prišel v hišo in streljal na oba. Marija Fisterjeva je sestra Josipa Škrabe, ki je, kakor smo poročali, pred meseci ustrelil svojo ženo in potem skušal izvršiti samomor. — Devetnajstletna Roza Žagarjeva je utonila v kopalnici Western High School v Detroitu, kjer je študirala. Zapuščala starše in 9 bratrov. Gospodična Zora Ropasova je v Girardu Ohio, priredila uspehi koncert. Rokaji v Girardu in okolici so bili navdušeni

Danes velicesenzacija!
Ponoči v Chicagu
(Racija)
Veliki kriminalni film! Sodeluje celokupna ameriška policija!
Danes ob 4., pol 6., pol 8., 9.
KINO IDEAL

za lepo slovensko petje. Umetnico je spremljala na klavirju gospodična Albina Vahičeva iz Clevelanda. — Slovensko naselbino v San Francisku je nedavno obiskal naš poslanik v Washingtonu dr. Leonid Pitamic. Slovenska naselbina je poslaniku na čast priredila banket, pri katerem so slovenske dekleta zapela več naših pesni. Poslanik se je prirediteljem iskreno zahvalil za pristrčni sprejem.

* Jugoslovnski optanti iz Madžarske. V zadnjem času prihajajo v našo državo številni optanti iz Madžarske, ki so že leta 1922, optirali za Jugoslavijo. Vsem je bila dodeljena zemlja na jugoslovnsko-madžarski meji.

* Palača Poštne hranilnice v Beogradu. V Beogradu se bo zgradila impozantna palača za centralo Poštne hranilnice. Z gradbo posloja prično prihodnji mesec.

* Za zboljšanje prometa med Jugoslavijo in Albanijo. Proti jugoslovnski meji vodeče ceste v Albaniji se v zadnjem času temeljito popravljajo. Zlasti velja to za cesto Korča—Podgorica—Elbasan. V sporazumu z jugoslovnskimi oblastvi se popravila tudi cesta Tirana—Elbasan—Struga. Svrha teh popravil je otašanje prometa med obema državama.

* Letošnja glavna skupščina borcev iz svetovne vojne bo nepreklicno na dan 10. avgusta na Brezjah.

* Koča pri Triglavskih jezerih. SPD naznanja, da bo koča pri Triglavskih jezerih odprta od 11. t. m. do nadaljnjega. Vreme idealno. Smuka zelo ugodna.

* Živinski in kramarski sejem v Št. Ilju pod Turjakom, ki bi se imel vršiti 20. t. m., se preloži zaradi praznikov na torek 22. t. m.

* Obsodba bivšega ministrskega uradnika. Pred beograjskim sodiščem se je v torek vršila ponovna razprava proti Božidarju Novakoviču, bivšemu šefu kabineta kmetijskega ministrstva in sicer zaradi prisvojitve 120.000 Din. Obtoženi se je zagovarjal, da si je denar prisvojil zaradi dokozov, v katere je zašel po boleznih svoje žene in sodišče ga je obsodilo na pol-druugo leto ječe z izgubo častnih državljanjskih pravic za dve leti ter na povračilo vsote s 6% obrestnjo od 5. maja 1926, ko je Glavna kontrola začela od njega tirati pogrešani znesek.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Sezona v Krapskih toplicah. Letošnja kopalniška sezona se pričinja zaradi lepega in toplega pomladanskega časa mnogo prej ter se bo kopalniške otvorile že v sredo 16. aprila. S postajo Zabok bo stalna avtobusna zveza od 1. maja naprej, a do tega dne se lahko dobe prevorna sredstva s pomočjo kopalniške uprave na pravočasno naročilo. Z otvoritvijo nove proge Krapina—Rogatec je omogočena ugodna zveza gostom iz Dravske banovine in Avstrije preko Grobelnega do postaje Zabok. Direktni avtobusi Frca Falca iz Zagreba in Rogaske Slatine prav tako nudijo udobno in ceneno vožnjo. V predsezoni do 16. junija veljajo znižane

cene za vsakega gosta, zlasti za državne in banovinske uradnike, zdravniške, novinarje, upokojene, njihove soproje in represskrbljene otroke ter druge.

Pacient: »Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?«

Zdravnik: »V Rogaske Slatino! Zahtevajte prospekt!« 109

* Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobilno perilo v najlepšo izvršitev.

* Lepotično grmičevje, smreke, borovce, ciprese, nizke in visoke vrtnice, različne trajnice, pelargonije itd. priporoča trdka Ant. BAJEK, Ljubljana, Vrtnarja: Tržaška cesta št. 34, tel. 3242; cvetličarna: Pod Trančo št. 2, tel. 3222.

* Pri revmatizmu, trganju, kostnih bolečinah, protini, bolečinah v hrbtenici in krčnih žilah uspešno deluje pravo FRAN-COSKO ŽGANJE »DIANA«.

Resnica je,
da doblite krasne moške obleke lastnega izdelka že po Din 278.—
kakor tudi vse finejše vrste po izredno nizkih cenah pri konfekcijski industriji
JOSIP IVANČIČ,
Dunajska cesta št. 7. Specijalna in največja zaloga vseh vrst za moške obleke v glavni trgovini v Selenburgovi ulici št. 1. Oglejte si izložbe in cene! 5012

Resnica je,
da doblite krasne moške obleke lastnega izdelka že po Din 278.—
kakor tudi vse finejše vrste po izredno nizkih cenah pri konfekcijski industriji
JOSIP IVANČIČ,
Dunajska cesta št. 7. Specijalna in največja zaloga vseh vrst za moške obleke v glavni trgovini v Selenburgovi ulici št. 1. Oglejte si izložbe in cene! 5012

sta Ladislava Vycpaleka. Predavanje bo imel skladatelj Slavko Osterc. Brez dvoma bo ta uvod mnogo pripomogel k boljšemu razumevanju obeh izvajalca del. Prosimo občinstvo, da točno ob 20. zasede prostore

u— »Potopljeno brodovje« (bitka pri Skagerraku). Jutri v petek 11. t. m. bo predvajala ZKD v kinu »Ideal« izredno zanimiv in senzacionalen film, ki nam pred očuje bitko pri Skagerraku — borbo med nemško in angleško mornarico. Film se bo predvajal pri običajnih predstavah ob 4. pol 6., pol 8. in ob 9. zvečer; cene sedežem najnižje in sicer od 2 Din naprej.

u— Zaključno predavanje društva »Socje« bo v soboto 12. t. m. v salonu pri »Levus«. Ta večer bo predaval prvič v »Soci« g. dr. Mis Franta, mestni uradni zdravnik, o poglavjih iz duševne higijene. Zelo važna panoga higijene, ki ima svoj izvor v Ameriki. Začetek ob pol 21. Vstop vsem prost.

u— Smrtina kosa. V splošni bolnici v Ljubljani je umrl profesor na ljubljanski državni dvorazredni trgovski šoli g. Ivan Gruden. Pogreb pokojnika bo danes ob 16. izpred mrtvašnice splošne bolnice. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše sožalje!

u— Dobrodelna akademija iz izredno zanimivim in bogatim sporedom se bo vršila v ponedeljek 14. t. m. v ljubljanski operi, in sicer na korist poplavljenec južne Francije. Vstopnice se bodo dobivale od petka dalje pri dnevnih blaginjah v operi. Cene znižane operne.

u— Orjem Ljubljana. Danes ob 20. redni društveni sestanek v prostorih »Preporoda«. Jutri ob 20. pevška vaja.

u— Goljence dramskega tečaja ZKD opozarjamo, da bo zaključni sestanek goljencev obeh letnikov v petek ob 19. v prostorih Zveze kulturnih društev.

u— Služba mestnega gozdarja pri mestni občini ljubljanski se v smislu sklepa občinskega sveta ne bo zasedala, ker se bo vrtnarstvo in gozdarstvo združilo v osebi vrtnarskega nadzornika. S tem se razpis službe mestnega gozdarja preključuje.

u— Izsledeno ukradeno kolo. Hišni posestnik Blaž Jančar v Društveni ulici 12 v Mostaži je predvčerajšnjim jutraj, prišedši na dvorišče, ugledal tamkaj k steni prislonjeno neznanu kolo. Na njegovo povpraševanje, kdo bi kolo pustil tam, ni znal nihče povedati pravega odgovora. Ker se lastnik ni javil vse dopoldne, je Jančar odpeljal kolo na stražnico, kjer so ugotovili, da gre za kolo znamke »Waffenrad«, ki je bilo dan poprej ukradeno iz Antona Tomanu v Prešernovi ulici izpred poslojja Kreditnega zavoda. Kolo je pustil na Jančarjevem dvorišču najbrže tat, ki se je nstrajši zasledovanja.

u— Popadljiv pes. Ko se je dijak Miroslav Lah, stanujoč v Idrijski ulici 5, igral predvčerajšnjim popoldne z drugimi tovariši na Grajski planoti, se je nenadoma pripodil proti njemu velik pes. Pes se je zakadil naravnost vanj ter ga ugriznil v stegno desne noge. Z zobmi mu je preteljal tudi hlače in mu tako povzročil okrog 200 Din škode. Popadljiv pes je, kakor se je ugotovilo, last trgovca C. M., ki ga je takoj odvedel preiskat po žyinozdravniku. Ker je pes znan kot popadljiv, bi bilo umestno, da ga gospodar obdrži doma ali pa naj ga vodi na vrviči.

u— Parastos za patrijarhom. Celjska srbska pravoslavna cerkvena občina jas obvešča, da bo parastos za pokojnim patrijarhom Dimitrijem v Celju v pravoslavni kapeli v vojašnici kralja Petra na Dučkovem trgu v nedeljo 13. t. m. ob 10.30

u— Novi predsednik celjskega okrožnega sodišča g. dr. Franc Vidovič je 8. t. m. nastopil svoje službeno mesto. Popoldne je najprej pozval k sebi sodnike nato pa pisarniško uradništvo. Oboje je nagovoril s primernim nagovorom in jih pozval k vestnemu in točnemu nadaljnemu poslovanju.

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

Tvrška
A. Kunc
Ljubljana, Gosposka ulica
priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. — Cene kar mogoče nizke!

u— Iz gledališča. V operi se bodo peče drevi Kogojev »Črne maske« za abonma D. V glavni vlogi Primožič. Pripravila se Bellinijeva opera »Norma«. — V drami bo v soboto premijera Sheriffove slovit vojne drame »Konec poti«. Drevi se ponovi Lipahov »Glavni bobnik« za red A. — Opozarjamo, da se pripravljajo v dramo za velikonočni čas pasijonska igra »INRI«. Interesni naj si pravočasno zasigurajo vstopnice, po možnosti po pismini polji pri upravi Narodnega gledališča.

u— Vycpalekova »Kantata o poslednjih stvareh človeka« se je izvajala preteklo nedeljo v Pragi na izrednem koncertu praške Filharmonije pod dirigentom J. Kričkom. Vsa praška kritika hvali delo samo, pa tudi izvajanje, ki je v dovršeni obliki pokazalo vse visoke vrednote tega znamenitega dela noveše češke literature. Kantata je bila pred mesecem dni izvajana tudi v Parizu ter je vplivala na poslušalce s svojimi silnimi in zanosnimi utisi. V Ljubljani bodo izvajali to impozantno delo celotni mešani zbor Glasbene Maticice, solista gđc. Mašičeva in z. Grba ter operni orkester, pomnožen s članj konservatorijskega orkestra in dravske muzike. Vseh sodelujočih bo 180 pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Poliča. Pred prodaja v Maticični knjižarni. Pred začetkom petkovega koncerta Glasbene Maticice v Unioni bo kratko predavanje o obeh pomembnih delih, ki se bosta izvajali na tem koncertu, in sicer o orkestralni sniti »Balkanofonija«, ki jo je napisal Josip Slavenski in pa o kantati »O poslednjih stvareh človeka«, delu češkega komponi-

Danes premijera ravnokar dovršenega filma:
„Kraljica mode“
(Die Konkurrenz platzt!) — Sijajna veseloigra iz konfekcije, v glavnih vlogah MARIJA CORDA (v najmodernejših toaletah), HARRY LIEDTKE — ERNST VEREBES, HERMANN PICHA.
Danes ob 4., 7, 8, 9. ur.
Kino „Ljubljanski dvor“

sta Ladislava Vycpaleka. Predavanje bo imel skladatelj Slavko Osterc. Brez dvoma bo ta uvod mnogo pripomogel k boljšemu razumevanju obeh izvajalca del. Prosimo občinstvo, da točno ob 20. zasede prostore

u— »Potopljeno brodovje« (bitka pri Skagerraku). Jutri v petek 11. t. m. bo predvajala ZKD v kinu »Ideal« izredno zanimiv in senzacionalen film, ki nam pred očuje bitko pri Skagerraku — borbo med nemško in angleško mornarico. Film se bo predvajal pri običajnih predstavah ob 4. pol 6., pol 8. in ob 9. zvečer; cene sedežem najnižje in sicer od 2 Din naprej.

u— Zaključno predavanje društva »Socje« bo v soboto 12. t. m. v salonu pri »Levus«. Ta večer bo predaval prvič v »Soci« g. dr. Mis Franta, mestni uradni zdravnik, o poglavjih iz duševne higijene. Zelo važna panoga higijene, ki ima svoj izvor v Ameriki. Začetek ob pol 21. Vstop vsem prost.

u— Smrtina kosa. V splošni bolnici v Ljubljani je umrl profesor na ljubljanski državni dvorazredni trgovski šoli g. Ivan Gruden. Pogreb pokojnika bo danes ob 16. izpred mrtvašnice splošne bolnice. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše sožalje!

u— Dobrodelna akademija iz izredno zanimivim in bogatim sporedom se bo vršila v ponedeljek 14. t. m. v ljubljanski operi, in sicer na korist poplavljenec južne Francije. Vstopnice se bodo dobivale od petka dalje pri dnevnih blaginjah v operi. Cene znižane operne.

u— Orjem Ljubljana. Danes ob 20. redni društveni sestanek v prostorih »Preporoda«. Jutri ob 20. pevška vaja.

u— Goljence dramskega tečaja ZKD opozarjamo, da bo zaključni sestanek goljencev obeh letnikov v petek ob 19. v prostorih Zveze kulturnih društev.

u— Služba mestnega gozdarja pri mestni občini ljubljanski se v smislu sklepa občinskega sveta ne bo zasedala, ker se bo vrtnarstvo in gozdarstvo združilo v osebi vrtnarskega nadzornika. S tem se razpis službe mestnega gozdarja preključuje.

u— Izsledeno ukradeno kolo. Hišni posestnik Blaž Jančar v Društveni ulici 12 v Mostaži je predvčerajšnjim jutraj, prišedši na dvorišče, ugledal tamkaj k steni prislonjeno neznanu kolo. Na njegovo povpraševanje, kdo bi kolo pustil tam, ni znal nihče povedati pravega odgovora. Ker se lastnik ni javil vse dopoldne, je Jančar odpeljal kolo na stražnico, kjer so ugotovili, da gre za kolo znamke »Waffenrad«, ki je bilo dan poprej ukradeno iz Antona Tomanu v Prešernovi ulici izpred poslojja Kreditnega zavoda. Kolo je pustil na Jančarjevem dvorišču najbrže tat, ki se je nstrajši zasledovanja.

u— Popadljiv pes. Ko se je dijak Miroslav Lah, stanujoč v Idrijski ulici 5, igral predvčerajšnjim popoldne z drugimi tovariši na Grajski planoti, se je nenadoma pripodil proti njemu velik pes. Pes se je zakadil naravnost vanj ter ga ugriznil v stegno desne noge. Z zobmi mu je preteljal tudi hlače in mu tako povzročil okrog 200 Din škode. Popadljiv pes je, kakor se je ugotovilo, last trgovca C. M., ki ga je takoj odvedel preiskat po žyinozdravniku. Ker je pes znan kot popadljiv, bi bilo umestno, da ga gospodar obdrži doma ali pa naj ga vodi na vrviči.

u— Parastos za patrijarhom. Celjska srbska pravoslavna cerkvena občina jas obvešča, da bo parastos za pokojnim patrijarhom Dimitrijem v Celju v pravoslavni kapeli v vojašnici kralja Petra na Dučkovem trgu v nedeljo 13. t. m. ob 10.30

u— Novi predsednik celjskega okrožnega sodišča g. dr. Franc Vidovič je 8. t. m. nastopil svoje službeno mesto. Popoldne je najprej pozval k sebi sodnike nato pa pisarniško uradništvo. Oboje je nagovoril s primernim nagovorom in jih pozval k vestnemu in točnemu nadaljnemu poslovanju.

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

Celje, Teharje, Sv. Lovrenc pod Probnom in Teharje, češ, da se ne more porabiti doklada na državno trošarino v gotovih odstotkih, če je država ne pobira in se ji je odrekla. Obširno utemeljeni pismojni sta bili odposlani na zgoraj omenjena naslova.

e— Smrtina kosa. V celjski javni bolnici sta umrla 65-letna služkinja Neža Marzidovškova iz Razbora pri Dramljah in 59-letni občinski ubožec Martin Kolenc v Vranskega.

e— Nesreča v moderno svetiljko. V Mozirju je predsinocnim polni 21-letni posestnikov sin Maks Hlačun neko novo izumljeno patentirano svetiljko z mešanico petrolaja in bencina, katero je nalival iz večje steklenice. Nenadoma je steklenica odpadla dno in se je vsebina razlila po Hlačunu. Istočasno je planil iz poleg stojajoče svetiljke plamen na razlito tekočino in je Hlačun stal v sobi kot velika živa bakla. Domači so s težavo pogasili na njem oženi in ugotovili, da je dobil Hlačun po vsem spodnjem delu telesa strašne opekline. Hlačun je bil prepeljan v celjsko bolnico.

e— Nesreča na žagi. Na Caterjevji žagi v Spodnji Hudinji pri Celju je bil predsinocnim zaposlen z žaganjem desk 30-letni žagar Ivan Maček iz Gaberja. Pri delu mu je pomagal neki mlajši fant, ki je nenadoma nehote porinil desko, ki je bila baš zažagana na grču, postrani, zaradi česar je Mačku zdrsnila leva roka na žago, ki mu je odrezala palec in sredinec. Maček se zdravi v celjski javni bolnici.

e— Dve sleparstvi. K čevljarstvu mojstru Dominiku Uršiču na Bregu je prišel sredi februarja t. l. pekovski pomočnik Franc Puc in kupil par moških čevljev, vrednih 210 Din, brez denarja. Obljubil jih je plačati 1. marca, mojstru Uršiču je izročil pisano garancijsko izjavo posestnika Mihe Žekarija s Poltu pri Celju. Pomočnik čevljev ni plačal in je brez sledu izginil, naknadno pa je bilo tudi ugotovljeno, da je Puc Žekarijevo garancijsko izjavo enostavno ponaredil. — Drugo sleparstvo je pa zagrešil posestnikov sin Alojz N., ki je obljubil mesarskemu mojstru Josipu Hrovatu v Celju, da mu bo pripeljal tele, na katero je zahteval 199 Din are. To je bilo že ob koncu februarja. Ker pa Lojzeta s tetelom ali pa vsaj s stotakom še do danes ni bilo v Celje, je mojster Hrovat zadevo prijavil policiji.

Primerjajte
naše pomladanske plašče,
obleke in moške obleke
lastnega izdelka z drugimi;
kupili boste pri
Dražo Gorup & Co.
LJUBLJANA,
Miklošičeva 14.

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

u— Sestanek celjskih gostilničarjev in kavarnarjev. V torek se je vršil v Celju dobro obiskan sestanek članov celjske Obrtne zadruge gostilničarjev in kavarnarjev, na katerem so bili po daljši stvarni debati sprejeti glede izjave k osnutku novega obrtnega zakona naslednji sklepi: 1. Gostilničarska in kavarniška obrt naj ostane slej ko prej kot koncesionirana obrt, vezana na lokalno potrebo. 2. Točilnice za stojiče goste in vse druge obrtvalnice z alkoholnimi pijačami naj se ukinejo. 3. Ako se te že obstoječe točilnice nikakor ne bi moge v polnem obsegu likvidirati, naj se označijo kot gostilne ter naj se vežejo vedno na lokalne potrebe. 4. Obrtne zadruge gostilničarjev in Zveze naj se obdržijo še nadalje kot strokovne organizacije in naj se jim prizna pravica soddločevanja pri vprašanju lokalne potrebe pri novih gostilnah in točilnicah. 5. Strokovna sposobnost za nastop gostilničarske in kavarniške obrti naj se veže na 4-letno učno in 3-letno pomočniško dobo. 6. Zadruge naj ostanejo po sedanjih okoliših in naj ne bodo vezane na število članov. 7. Pravilnik za gostilne naj se popolnoma ukine in tudi vsi privilegiji za točenje vina lastnega pridelka pod vejo. Nadalje so navzoči sklenili, da vložijo pritožbo na bansko upravo in finančno direkcijo v Ljubljani proti naknadnemu pobranju občinske trošarine na vinski mošt za l. 1929. v občinah mesto Celje, okolica

Pravkar je izšla številka
ilustrirane tedenske revije
„ŽIVLJENJE IN SVET“

REVMO-ISCHIAS

odpravlja pravočasno zdravljenje v kopalnišču Pistyan ali doma Pistyan...

L. SCHREIBER, Zagreb, Strossmayerov trg 1/L.

10. ure in vsako nedeljo dopoldne od 10. do 12. na zimskem kroglišču v hotelu Lončar.

Agilne tržiške kolašice so začele z nedeljo prodajati na trgu velikonočno oljko.

Iz Kočevja

Podpore gasilskim društvom. Kočevska gasilska zveza dobiva od tukajšnje hranilnice in posojilnice redno letno podporo 10.000 Din.

Iz Novega mesta

Sentjakovski gledališki oder iz Ljubljane bo gostoval v soboto 12. t. m. z izvrstno veseligrvo v treh dejanjih Revna kakor cerkevna miš.

Iz Trbovelj

Smetna kosa. Občinskemu uradniku in referentu soc. polit. oddelka pri našem občinskem uradu g. Korinšku je umrla edina hčerka Milica v najnežnejši otroški dobi.

Občni zbor gasilske župe Trbovlje se je vršil v nedeljo. V trbovski gasilski župi je včlanjenih 14 društev s 458 člani.

Odhod rekrutov. Ze v ranih jutranjih urah se je razleglo po naši dolini veselo vriskanje in petje.

Iz šoštanjja. Šoštanjski šahisti, ki so na prvem turnirju dosegli polovico potrebnih točk, so končali svoj drugi turnir.

Vremensko poročilo meteorološkega zavoda v Ljubljani 9. aprila.

Časovne oznake za označbo kraja pomenijo: 1. čas opozovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. padavine v mm).

Ljubljana: 7. 764,0, 7,0, 80, mirno, 40, dež. kaplje. Maribor: 763,4, 9,0, 70, NW 3, 10, —, —, Zagreb: 7. 763,4, 10, 70, NE 2, 10, dež, 0,2. Beograd: 7. 762,3, 7,0, 90, W 1, 10, —, —, Sarajevo: 7. 762,0, 6,0, 80, mirno, 10, —, —, Skopje: 7. 750,9, 11,0, 60, mirno, 9, —, —, Split: 7. 759,4, 11,0, 50, burja, 1, —.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 14,4, najnižja 7,0.

Solnce vzhaja ob 5,28, zahaja ob 18,37, luna vzhaja ob 13,53, zahaja ob 4,11.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nobene bistvene spremembe sedanjega vremena.

Iz Ptuja

Herman Celjski na ptujskem odru. Novačanova drama Herman Celjski se uprizaro na ptujskem odru v petek 11. tega meseca.

SPORT

Splitski Hajduk v Ljubljani

Da dvigne zanimivost gostovanja državnega prvaka, se je Ilirija odločila, da odstopi sobotno tekmo Hermesu.

Dalmatinci nastopijo v svoji najmočnejši postavi: Čulić-Rodin, Mikić-Gusina, Dešković, Marušić-Kragić, Bonačić, Lemešić, Benčić, Bakotić.

Boj s takim nasprotnikom je seveda težak in ni čuda, da so na domačih tleh morali kloniti Hajduku tudi renomirana moštva kontinentalnega slovesa.

Sportni drobci

V tretjem kolu hazenskega prvenstva preteklo nedeljo se je vršila tudi tekma Concordija-Sava, ki je, kakor je bilo pričakovati, končala z zmago Zagrebčanov 26 : 2 (13 : 0).

Stanje po tretjem kolu je naslednje: Concordija 3 3 0 0 42 : 6 6, Mura 2 1 1 0 20 : 14 3, Atena 3 1 1 1 21 : 22 3, Maribor 2 1 0 1 24 : 25 2, Ilirija 3 1 0 2 30 : 38 2, Sava 3 1 0 2 13 : 42 2, Celje 2 0 0 2 5 : 12 0.

Dodatno k večeršnjim brzojavni vesti o suspenziji ZNS po JNSU treba še dodati, da je bil imenovan odbor, v katerem so gg. Ružič, Teofanović in Iristić, vsi savezni sodniki.

Iz Jugoslovenskega lahkotletskega saveza v Zagrebu. (Službeno). Po nalogu JLAS v Zagrebu sklicujem sestanek načelnikov lahkotletskih sekcij SK Ilirije in ASK Primorja v četrtek, dne 10. aprila, t. l. ob 20,30 v kavarni Emona.

Iz SK Ilirije. Teniški sektor sporoča vsem prijavljenim teniškim igralcem in igralkam, da se v današnjem dnevu prične igranje na vseh tenis-prostorih, zato naj vsak prečita urnik in ostala dobitnika, ki so nabita v garderobi.

ZSK Hermes. V soboto, 12. t. m. igra prvo moštvo z državnim prvacom SK Hajdukom iz Splita prijateljsko tekmo ob 17,30 na igrišču Ilirije.

Iz Sofra kartoteka. Izdelana po najmodernejših in najpraktičnejših principih, nudi vsakovrstnemu podjetju, od malega trgovca do najboljše obratov in administracij nepresegljivo prednost pri knjigovodstvu.

Zahtevajte brezplačna pojasnila! SOFRA MARIBOR Sprejemajo se seriozni zastopniki! 5694

Lepši zobje SARGOV

KALODONT GOSPODARSTVO

Proti povišanju carine na papir

Iz Vevč poročajo, da se bo v tamošnji tovarni papirja zopet pričelo delo v polnem obsegu in da se bodo vrnila vsi odpušeni delavci, 134 po številu.

S tem je zaenkrat likvidirana afera, ki je vzbudila v javnosti precej prahu. Vevška tovarna je namreč motivirala odpust delavcev s tem, da nima dela za svoj veliki stroj, na katerem izdeluje rotacijski papir.

Cena rotacijskega papirja je osnova za ceno našega časopisja. Novine so pri nas še mnogo bolj nego v drugih državah najelementarnejši kulturni ljudski konzumni predmet, one nadomeščajo bolj kakor drug našemu človeku tudi knjigo in revijo.

Naša domača produkcija rotacijskega papirja je na žalost tudi tehnično še nepopolna in jugoslovenski rotacijski papir po kvaliteti zaostaja za inozemskim. To je pa bistvenega pomena, ako naj naše novine držijo nivo s tujim časopisjem ter se zlasti tudi po ilustracijski plati izopolnjujejo.

Povodno odpusta 134 delavcev v Vevčah se je vršila v Ljubljani od Delavske zbornice aranžirana konferenca med zastopniki papirne industrije in lastniki novin.

Tej konferenci se je razpravljalo tudi vprašanje produkcijskih stroškov ter so zastopniki listov ugotovili, da so produkcijski stroški v Vevčah ugodnejši nego n. pr. v Avstriji, navzile temu pa je bil domači rotacijski papir do najzadnjega časa dražji nego avstrijski, za katerega se morajo plačati poleg carine še prevozniki stroški.

Naše tvornice so preveč svoje pozornosti posvečale vprašanju carinske zaščite, a premalo problemu konkurenčne zmožnosti z ozirom na kvaliteto. To je razvidno tudi iz dejstva, da domača papirna industrija do sedaj ni mogla v polni meri izkoristiti razmeroma visoke zaščitne carine za netiskarski papir, katerega se je uvozilo v Jugoslavijo 1. 1929. nad 3500 vagonov v vrednosti 175 milijonov dinarjev.

Proti tej ogromni množini je uvoz rotacijskega papirja s stališča naše papirne industrije podrejenega pomena in zastopnik Vevč je na omenjeni konferenci res izjavil, da so Vevče, naša največja tvornica papirja, na produkciji rotacijskega papirja skoraj desinteresirane, češ, da jim rotacijski papir ni nikoli donasal dobičkov. K temu je treba pripomniti, da je veliki stroj v Vevčah seveda uporabljen tudi za izdelavo drugega nego rotacijskega papirja.

Tej konferenci je pred nekaj dnevi sledil v Ljubljani sestanek zastopnikov beograjskih, zagrebških in ljubljanskih velikih dnevnikov z reprezentanti Vevč. Tu se je podarilo, da je tiskarska industrija, ki je — da ne govorimo o njenem kulturnem pomenu — pri nas narodno-gospodarsko mnogo domembnejša nego papirniška. Že itak težko prizadeta po visoki zaščitni carini za ostali papir, na cenemem rotacijskem papirju pa je interesiran ves narod. Izdajatelj novin nikakor ne negira važnosti domače produkcije rotacijskega papirja, so pa prepričani, da je mogoče za izdelovati — ker so pri as produkcijski pogoji ugodnejši — brez povišanja carine po konkurenčnih cenah. V trenutku, ko bo domača industrija posvetila izdelovanju rotacijskega papirja toliko pozornosti, da bo temeljsko dovršen, nikdo ne bo uvažal tujih produktov. Povišanje carine nikakor ne izboljša kvalitete, za kar imamo drastičen primer pri našem pivu, ki je tem slabše, čim višja je carina.

Industrija papirja bo storila sebi največjo uslugo, ako odstavi akcijo za povišanje carine na rotacijski papir z dnevnega reda ter zato postavi na dnevni red energično akcijo za zvišanje kvalitete svojega papirja. Ona se ne more pritoževati, da se ji slabo godi — saj se baš sedaj ustanavljajo tri nove velike tovarne za papir, dokaz da je na tem industrijskem polju dela i zastoj.

— Poštna hranilnica v marcu. Tekom marca so čekovne vloge pri Poštni hranilnici nazadovale za 30 milijonov na 816 milijonov Din (lani so koncem marca znašale 538 milijonov Din in so prav tako zmanjšale). Ljubljanska podružnica je imela 135,5 milijona Din čekovnih vlog napram 148,6 milijona Din ob koncu februarja. Skupni čekovni promet Poštne hranilnice je znašal

BORZE

9. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet nepravdan velik, zlasti v devizah Curih, London, Dunaj in Berlin. Tečaj deviz so bili deloma nekoliko nižji. Tako je postopila deviza London od 275,18 na 275,00, deviza Newyork od 56,46 na 56,445 in deviza Dunaj 7,9748 na 7,9726.

Na zagrebškem efektne tržišču se je vojna škoda danes trgovala za aranžna po 414, za kaso po 415, za april po 416 in za december po 422. V 7% Blairrove posojilu je prišlo do prometa po 86,25. Med bančnimi papirji so bili zaključki v Prashedionu po 900 do 905, v Jugo banki po 82 in v Poljudski po 59, med industrijskimi papirji pa v Isisu po 27, v Dubrovački po 435 in v Pivovarni Sarajevo po 180.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterdam 22,725, Berlin lin 13,4875 — 13,5175 (13,5025). — Bruselj 7,8948. — Budimpešta 9,885. — Curih 1094,4 — 1097,4 (1095,9). — Dunaj 795,76 — 798,76 (797,26). — London 274,69 — 275,49 (275,09). — Newyork 56,445. — Pariz 222,51. — Praga 167,51. — Trst 296,50.

Zagreb. Amsterdam 22,68 — 22,74, Dunaj 795,76 — 798,76, Berlin 13,4875 — 13,5175, Bruselj 789,48, Budimpešta 986,50 — 989,50, Milan 295,447 — 297,447, London 274,69 do 275,49, Newyork 56,3450 — 56,5450, Pariz 220,51 — 222,51, Praga 167,11 — 167,91, Curih 1094,40 — 1097,40, Stockholm 15,17 do 15,21, Madrid 706 bl.

Curih. Zagreb 9,1275, London 25,10, Newyork 516, —, Bruselj 72, —, Milan 27,06, Madrid 64,40, Amsterdam 207,35, Berlin 123,17, Dunaj 72,75, Solija 3,7450, Praga 15,28, Varšava 37,90, Budimpešta 90,20, Bukarešta 3,0675.

Effekti.

Zagreb. Državne vrednote: vojna škoda aranžna in kasa 415 — 415,5, za april 415,5 do 416 za december 422 — 423, investicijsko 86,5 — 87,5, agrarne 53,5 — 54, 8% Blair 97,5 — 98,5, 7% Blair 86 — 86,5, bančne vrednote: Prashediona 902,5 — 905, Union 198 — 203, Jugo 81,5 — 83, Poljo 59 do 60, Narodna 9000 bl, Srpska 165 den, Zemaljska 144 den, industrijske vrednote: Naškiha 1000 bl, Gutmann 175 — 178, Slavkova 70 — 83,5, Slavonija 200 — 210, Pivovarna Sarajevo 180 — 188, Drava 270 — 320, Sečerana 370 — 385, Brod vagon 110 den, Vevče 125 den, Isis 25 — 29, Dubrovačka 432 — 438, Trbovlje 475 — 485.

Beograd. Vojna škoda 419 zaklj., za april 421 zaklj., investicijsko 86,75 zaklj., agrarne 54 zaklj., Narodna 8890 — 8910 zaklj.

Blagovna tržišča

Ljubljanska borza (9. t. m.). Tenišnica za les tlačena. Zaključena je bil 1 vagon belokovih drv in 1 vagon oglja. Popravljanje je za stalno dobavo suhih smrekovih in jelkovih cepanic za izdelovanje lesne volne, dalje za trame (20x20 cm, 4 — 8 m), za smrekove deske (III, 40 ali 38 mm, 4 m in 20 ali 18 mm, 4 m) ter za 1 — 2 vagona hrastovega jamskega lesa (18 — 30 cm deb, 2,5 — 6 m dolž).

Zito.

Ljubljanska borza (9. t. m.). Tendence za leto mirna. Zaključeno ni bilo. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlevska tarifa, plač, 30 dni): baška 80 kg po 260 do 262,5 78 kg po 255—257,5, 77 kg po 250 — 252,5; koruza: baška, času primerno suha po 147,5 — 150, za april po 152,5 do 155; oves: baški, navadna tarifa po 185 do 197,5; ječmen: baški, 63/64 kg po 167,5 do 170; moka: — Ogč, feo Ljubljana, plač, po prejemu po 405—410; rž: baška, 72/73 kg, mlevska tarifa po 202,50—205.

Novosadska blagovna borza (9. t. m.). Tendence nespremenljive. Promet: 103 vag. kocuze, 25 vag. pšenice, 4 vag. moke, 2 vag. otrobov in 2 vag. ovasa. — Pšenica: baška, 77 kg 197,50 — 202,50, 78 kg 202,50—207,50, gornjeboska in banaška, Tisa, šlep, 70 kg 205 — 210, sremška, 77 kg 180 — 185; oves: baški in sremški 125 — 130; ječmen: baški in sremški, 63/64 kg 110 — 115; koruza: baška in sremška 102,50 — 105, ladja Dunav 105 — 107,50, baška in sremška za maj 105—110, banaška 95 — 100; moka: baška — Ogč, 335 — 345, — Ogč 330 — 340, — Ogč 295 do 305, — Ogč 240 — 250, — Ogč 175 — 180, — Ogč 130 — 135, — Ogč 90 — 95; otrobi: 75 — 80.

Budimpeštanska termična borza (9. t. m.). Tendence mlačna; promet srednji. Pšenica za maj 20,48 — 20,49, za oktober 20,44 — 20,45; rž: za maj 11,70 — 11,72, za oktober 13,10 — 13,12; koruza: za maj 12,57 do 12,58, za julij 12,64 — 12,66, trzintna za maj 11,70 — 11,72.

Zivina

Zivinski sejem v Kranju (7. t. m.). V ponedeljek je bil sejem, ki je bil dobro obiskan. Prignanih je bilo 77 volov, 37 krav, 2 teleti, 4 junice, 4 bikli, 13 ovce in 129 svinj, skupaj 266 glav živine. Prodanih je bilo 41 volov, 17 krav, 1 tele, 4 junice, 4 bikli, 39 svinj, skupaj 106 glav. Cene so bile naslednje: volji 4000 — 5500, krave 2000 — 1600, teleta 900 — 800, junice 3500 — 5000, bikli 7000 — 5000, ovce 200 — 130, svinje 2000 do 300 Din za glavo.

OTROŠKE NOGAVICE ZIGOM. Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Iz Škofje Loke

Dečji dan za pogozdovanje. Ke dneve se vrši po vseh šolah škofjeloškega okruga tako zvani dečji dan za pogozdovanje. Prireditev ima namen vzbuditi pri mladini zanimanje za gozdno gospodarstvo, zlasti pa za pravilno in pravočasno pomladitev sečnin.

Iz Tržiča

Podružnica CMD se pod predsedstvom g. Ivanke Svetličeve letos prav razveseljuje gible. Organizirala je že prodajo velikonočnih razglednic in sprožila simpatično misel kegljanja na dobitke. Odbor je določil tri nagrade za najboljšo kegljačo in čez kot prvo darilo znesek 500 Din, za drugo darilo srebrno moško žepno uro in kot tretje darilo lep servis za vino.

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani 9. aprila.

Časovne oznake za označbo kraja pomenijo: 1. čas opozovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. padavine v mm).

Ljubljana: 7. 764,0, 7,0, 80, mirno, 40, dež. kaplje. Maribor: 763,4, 9,0, 70, NW 3, 10, —, —, Zagreb: 7. 763,4, 10, 70, NE 2, 10, dež, 0,2. Beograd: 7. 762,3, 7,0, 90, W 1, 10, —, —, Sarajevo: 7. 762,0, 6,0, 80, mirno, 10, —, —, Skopje: 7. 750,9, 11,0, 60, mirno, 9, —, —, Split: 7. 759,4, 11,0, 50, burja, 1, —.

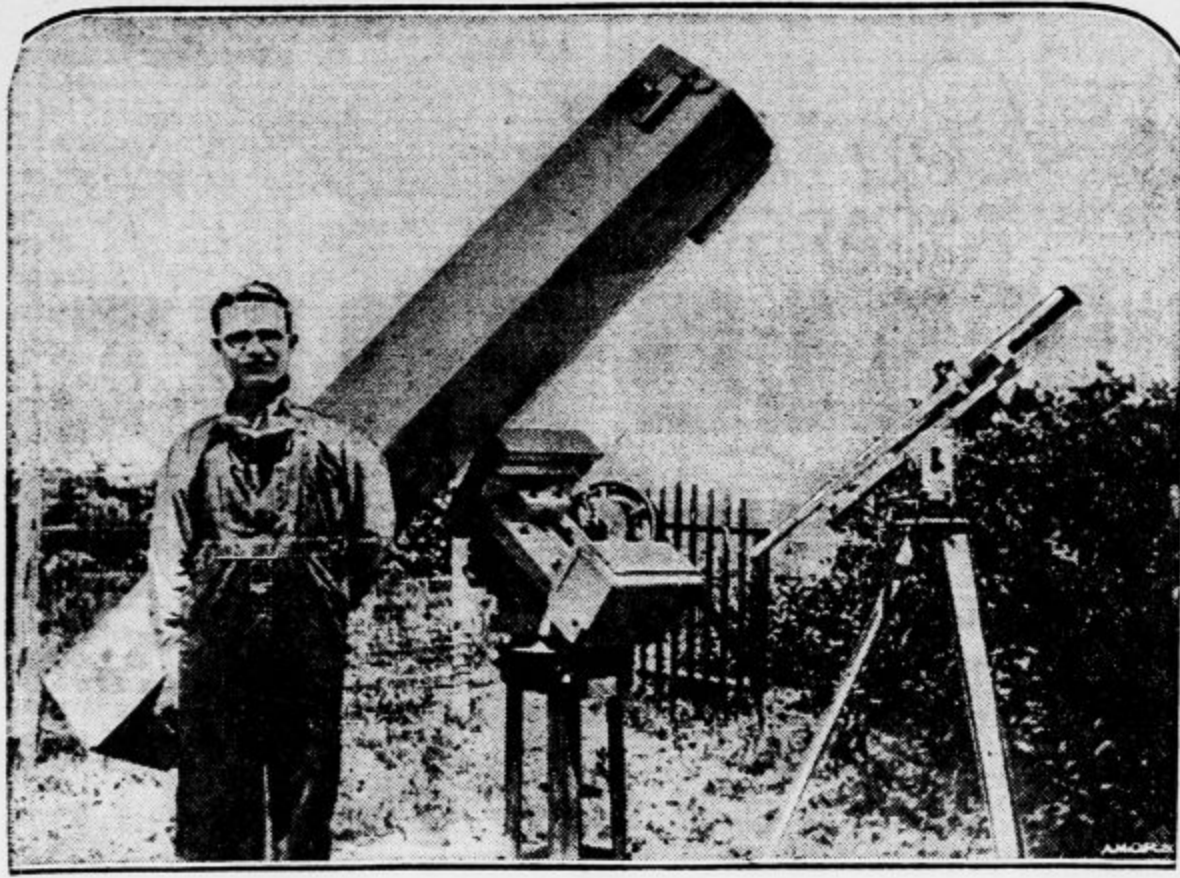
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 14,4, najnižja 7,0.

Solnce vzhaja ob 5,28, zahaja ob 18,37, luna vzhaja ob 13,53, zahaja ob 4,11.

Konfekcijo ali čevlje prevzame v komisijsko prodajo dobro vpeljana trgovina.

Ponudbe pod šifro »Kupčija 9« na podružnico »Jutra« v Celju 5691

Iz življenja in sveta

Bivši pastir — odkril deveti planet

C. W. Tombaugh, slavni ameriški zvezdoslovec, je bil v svoji mladosti skromen pastirček. Naša slika nam ga prikazuje ob teleskopu, s katerim je odkril novi planet

Živalstvo naše zemlje izumira

Orjaki v sodobnem živalstvu ne dosegajo veličine izumrlih orjakov prejšnjih dob — Rastlinstvo doživlja višek razvoja v zgodovinski dobi zemlje

Pri svojem delu na zemlji je človek vedno opazoval okamenine raznih rastlin in živali, pa se ni zamislil v vprašanje, odkod so prišle v kamen in koliko da so stare. Šele XIX. stoletje si lahko šteje v zaslugi, da je zbralo velike množice okamenin in se posvetilo njih podrobnejši proučevanju. Pri tem se je izkazalo, da zemlja v prejšnjih stotisočletjih ni imela samo večine naših sodobnih živali in rastlin, marveč je postala vse bolj in bolj verjetna slutnja, da je življenje na njej že prekoračilo svoj višek. V polnem obsegu velja to vsaj za živalstvo. Tisoči in tisoči zanimivih vrst živali so že izumrli in današnji človek lahko le še v muzejih občuduje njih orjaška okostja ter z domišljijo slika veličino in strahoto »predpotopnih« čudovišč, ki ne bodo nikoli več hodila po naši zemlji.

Kakor rečeno, za rastlinstvo ne velja ta žalostna ugotovitev. V tropskih krajih naletimo še na gozde dreves, katerih vsako posamezno je tako obsežno, da se v njega senc lahko odpočije cela vojska, kakor nam to zgodopisec poroča za vojske osvajatelja Indije Aleksandra Velikega. Drevesa iz vrste gumijevcev dosegajo višino preko 150 metrov, tako da je težko misliti, da bi na zemlji kdaj v prejšnjih periodah zemeljskega razvoja rastle večji in silnejši velikan. Niti v gozdovih, ki jih danes izkopujemo kot premog, niti v gozdovih orjaških praprotnic iz dobe zmajev, ne naletimo na drevesa podobne višine. Iz tega lahko sklepamo, da je rastlinstvo ravno v zgodovinski dobi naše zemlje doseglo svoj višek v razvoju.

Od živalskih orjakov pa niti je na zemlji le še malo. Mamutov in zmajev,

velikanov, tigrov z izredno dolgimi zobmi ter silnih lenivcev prejšnjih dob že davno ni več na svetu. Današnji zastopniki teh vrst, ki so za naše pojme še vedno orjaki, so v primeri s prejšnjimi pošastmi le majhne živali. Slon, nosorog in razne vrste ribakov so sicer še vedno pravi kolosi med živalstvom, vendar največji kit s svojo težo za 200 dobrih volov in s svojo dolžino 30 metrov, niti od daleč ne doseže največje živali iz dobe zmajev. Pa tudi največja vrsta kitov, ki danes zastopa veličino živalskih vrst, gre svojemu poginu naproti. Ne samo, da ga lovci strastno zalezujejo in pobijajo, tudi njegova prirodna plodna sila je v upadku. Že ne rodi vsako leto, marveč le po presledku par let samo po enega mladiča, tako dani več daleč čas, ko ga ne bo več, tega največjega sesalca.

Na zemlji so danes žuželke najpomembnejša skupina živalstva, zlasti zavoljo svoje raznolikosti in brezmejne plodovitosti. Ako bi teh ne imeli, bi bilo današnje živalstvo gotovo revnejše v primeri z onim predzgodovinskih dob. Vendar je skoro jasno, da živalstvo izumira, na njegovo mesto pa stopa rastlinstvo, čegar silni razvoj lahko opazujemo, primerjaje današnje stanje s stanjem davno minulih dob.

Kaj bi vam dali za pirhe

Odlučili smo se, da bomo v veselje našim številnim odjemalcem nudili izredno nizke cene pri nabavi oblek in površninov za velikončne praznike. Izbra zorcovec je prav lepa in nenadkrijiva. Pridite!

Drago Schwab, Ljubljana

nekega berlinskega gledališkega ravnatelja. Prosil je Zdravniško društvo najmu razkuži stanovanje. Reiman je odpal to stran, ne da bi vedel o Einsteinovi navzočnosti. Dal si mu potem Einsteinovo pisavo, in je grafolog takoj rekel, da ta mož rad igra na gosli, a še bolj je vnet za visoko matematiko. Dosega izredne uspehe, ker misli drugače, nego povprečni računarji. Rešuje enačbe na ta način, da od količine »A« prihaja naravnost do »D« in šele potem ugotovi vmesni »B« in »C«. Einstein je bil tako začuden, da je Reimana povabil na svoje stanovanje. Punudil mu je tam več popolnoma enakih pisem. Grafolog je vtaknil prste v zavitek in natančno popisal značaj najboljšega Einsteinovega prijatelja. Potem je odšel Reiman v drugo sobo in so mu v mislih zapovedali vsi navzoči, naj popiše značaj pisatelja Gerharta Hauptmanna. Tudi ta poizkušnja je presentljivo uspeša. Grafolog je podrobno popisal Hauptmannov glas, kretanje, hojo in celo prikljubljene šege, ne da bi vedel za pisateljevo ime. Einstein je naposled rekel: »Najrajši bi rekel, da je vse to sama sleparija. A tega res ne smem trditi in sem torej začuden kakor še nikoli v življenju!«

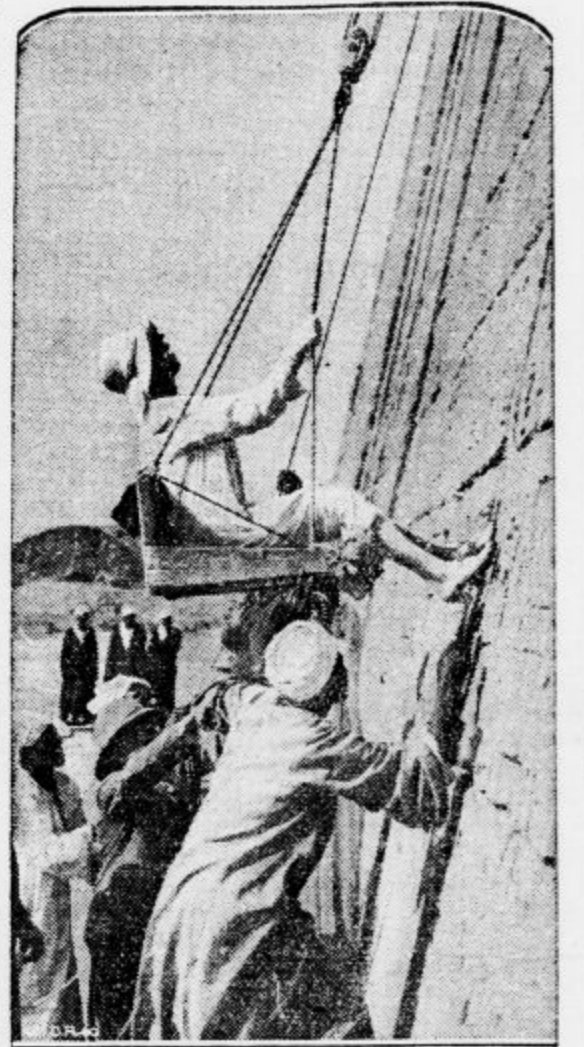
Kaktus kot ljudska hrana

V ameriški državi Arizoni posvečajo učenjaki veliko pozornost možnemu izkoriščevanju orjaškega kaktusa, ki raste po tamošnjih obširnih puščavah. Pri raziskavanju rastline se je pokazalo, da je ta rastlina cela stoletja služila Indijancem kot edini vir hrane, ko so jih belci pregnali z rodovitnih tal v puste puščavske predele. Stebla tega kaktusa so podobna piščalim orgelji in nudijo po odstranitvi trnja tečno in okusno hrano tako v surovem, kakor v kuhanem stanju. Razen tega rodi kaktus seme, ki je samo užitno in daje tudi dobro moko. Ta rastlina je pri Indijancih tako upoštevana, da divji rodovi celo čas štejejo po posameznih izredno dobrih letinah tega kaktusa.

Semena češejo Indijanci z dolgimi grabljami s češulj, ki rasto na vrhu trnovitih stebel. Rastlina ima to lastnost, da raste samo na krajih, ki so zavoljo pomanjkanja vode popolnoma neprimerni za vsako drugo rastlinstvo. Ameriška vlada že proučuje možnost, kako bi ta kaktus zasadila po vseh suhih krajih in tako ustvarila nov vir ljudske hrane. S tem bi se izrabile tudi obširne puščave na jugu Zedinjenih držav, ki se do zdaj niso dale uporabiti v kakršnokoli korist, ker se tudi namakati ne dajo. Sorodno vrsto tega kaktusa so pred leti zasadili na Madagaskarju, kjer se je izvrstno prijel. Tu obirajo zlasti popke kaktusa, ki so okusna jed in zmleti izvrsten dodatek k juhi.

15.000 ton kobilic

Egipt ograja ta čas najhujša kobilična nadloga zadnjih let. Iz Palestine in Transjordanije se pomikajo proti dolini reke Nila in proti Sueckemu prekopu ogromni roji požrešnih živali. Roji so baje tako gosti, da ustavljajo vlake. Egiptovska vlada je uvedla za pobijanje nevarnosti že dokaj let neuporabljeno sredstvo prisilnega dela in je dala v to svrhu na razpolago vsoto 50.000 funtov. Čete pobijalcev kobilične nevarnosti so opremljene z ognjemeti. V Transjordaniji je opremil emir Abdulah 75.000 mož, ki noč in dan mrlično pobijajo kobilične roje. Doslej je teh 75.000 mož uničilo baje 15.000.000 kg živali in 200.000 kg njihovih jajc.

Belgijska kraljica v Egiptu

Kraljica ogleduje hieroglifske napise na stebri svetišča v Luksorju.

Draga hiša

V perzijski prestolnici Teheranu se je odigral dogodek, kakršne poznamo le iz orientalskih bajk. Nekehi hišni posestnik je prišel v denarno stisko in je bil prisiljen prodati svojo hišo. Kupci pa so vedeli o njegovi zadregi in so mu nalašč nudili zelo nizko ceno za hišo. Mož je nekaj časa odlašal prodajo, vendar ni bilo drugega izhoda, nego da je prodal hišo najvišjemu ponudniku. Ker pa je moral rodni dom prodati pod ceno, se je maščeval nad oderuhom na prav izvirni način. V veži hiše je bila v steno zabita kljuka in to si je zgovoril kot svojo last, ki naj vedno ostane na svojem mestu v steni za poljubno uporabo bivšega lastnika hiše. Novi lastnik je v kupni pogodbi brez težav privolil v to čudno željo. Ko pa se je kupec vselil v hišo, je še isti večer prejšnji lastnik privlekel v vežo poginulega osla in ga obesil na »svojo« kljuko, sklicujoč se na kupno pogodbo. Drugi dan je prišel pogledat mrhovino, ki se je bila že naphinila in pričela gniti. Novi gospodar hiše je sprva samo debelo gledal, kasneje pa je začel prositi, groziti in preklinjati prejšnjega hišnega lastnika, ki si je vsak dan prihajal ogledovat mrhovino. Mož, ki je kupil hišo pod ceno, je končno le sprevidel za kaj gre, ter se je začel pogajati za odkup kljuke. Nje posestnik pa je zahteval zanjo pretirano ceno, zato je stvar prišla pred sodišče. Ker pa v Perziji sodijo muslimanski duhovniki popolnoma po črki zakonov in pogodb, je novi lastnik izgubil pravdo in preostalo mu ni nič drugega, da je odkupil še kljuko in gnijočega osla, ako se je hotel rešiti mrhovine, ki je okuževala hišo.

Prva vseučiliška profesorica v Italiji
Italijansko ministrstvo za narodno vzgojo je imenovalo gđ. Leo Merigijevico iz Milana za vseučiliško profesorico. To bo prva ženska, ki bo v Italiji predavala na univerzi.

Priporočila se

Parfumerija „Strmoli“
Ljubljana, Pod Trančo št. 1

Prosveta

50 let dirigentskega delovanja

Dolgoletni dirigent in direktor zagrebške opere Nikola pl. Faller slavi 50letnico umetniškega delovanja. Tak jubilej je pri nas kaj redek pojav. Faller je po rodu iz Ivanca pri Varaždinu. Ze l. 1879. je bil angažiran kot repetitor v zagrebškem gledališču. L. 1884. je študiral glasbo na Dunaju. Leto dni pozneje v Parizu, kjer je bil Massenotov in Delibes-ov učenec. Ko se je vrnil v domovino, je postal prvi dirigent Narodnega gledališča in profesor na muzikalni šoli. Pod Milietičem je bil imenovan za direktorja opere L. 1910. in 1911. je vodil osiješko gledališče.

Kot inicijativen, široko izobražen in navdušen muzik je s svojim delovanjem ugodno vplival na razvoj hrvaške glasbe. Kot skladatelj ni zavzel vidnejšega mesta, odklinal pa se je tem bolj kot dirigent in organizator. Muzikalno se je ves čas gibal v strujah romantizma in se niti danes ne mara ukloniti diktatu novejših tokov. Nikola Faller je deloval tudi s peresom kot človek na predstavlja eno najmarkantnejših osebnosti zagrebške družbe.

Iz beogradske kulturne kronike

Beograd, v aprilu. V zadnjem času smo imeli več gostovanj. Posebno pozornost je vzbudilo gostovanje Zidovskega gledališča iz Vilna, ki nam je pokazal dva židovska komada: »Dan in noč Anekega in »Teško je biti Zide Saloma Aieghama. Treba je takoj poudariti, da je to svojevrstno gledališče v vsakem oziru odlično: gleda režije in inscenacije s preprostim sredstvi prav tako, kakor glede grafske reprodukcije ter skupne in posameznikove igre. Predstave so dajali v svojem jidiš-narečju, zmesi pokvarjene nemščine in ruščine. Obe predstavi sta bili ne navadno živahni; igra je očitovala močan igralski temperament in inventivno. Nekatere vloge so izdelane umetniški minuciozno. Igralci se gibljejo v dobrih tradicijah plemenitega realizma; figure ki so jih izdelali, so plastična realizacija odrskega življenja. Med njimi so nekateri umetniki izredno visoke kakovosti, ki se umejo živeti v vse odtenke, v katerih drhti židovsko življenje, od tragičnih pa tja do najkomičnejših. Predstave so bile, kajpa, izborno obiskane. Nikjer razen na židovskih zabavah, nisi videl toliko beograjskih Židov. Ti ljudje so bili še posebno hvaležni za evokacije psihe, ki atavistično, v tej ali oni podrobnosti, živi v vseh Židih, koderkoli so že razkropljeni po svetu.

Zagrebski kvartet (gg. Ladislav Miranov, Milan Graf, Dragutin Aranjan in Umberto Fabri) je priredil v dvorani paviljona Cvijete Zuzorić koncert, ki je zvalil mnogo beogradskega muzikalnega občinstva. Češča izprememba umetniških prizadevanj med Beogradom in Zagrebom bi znatno pospešila splošno zblizevanje in pospešila prirodni proces, ki odpravlja vse stvarne in namišljene razlike, ki nas še ločijo. Kvartet je izvajal kot za nas najvažnejšo točko drugi godalni kvartet enega najboljših jugoslovenskih skladateljev Josipa Stojerica - Slavenskoga. Ta (slinski) kvartet odlikujejo narodni motivi. Noto je izvajal drugi kvartet Ceha Martinua, ki je skladatelj svetovnega slovesa. Koncert se je zaključil z Bethovenovim A-durim, kvartet opus 18.

Tudi s tem koncertom so član »Zagrebačkoga kvarteta« pokazali svoje najboljšje kvalitete. Z večletnim skupnim nastopanjem so se že tako navadili drug drugemu in se tolikanj vigrjali, da je celokupen vtisk tega koncerta zelo izenačen in skladen, kar priznavajo i kritiki i muzikalno občinstvo.

Državni sklad za podporo siromašnim avtorjem. V »Službenih Novinah« z dne 5. aprila je izšel pravilnik o ustanovitvi državnega fonda za pomoč siromašnim avtorjem in njihovim rodbinom. V fond se bodo stekale vse denarne kazni pri obsodbah po zakonu o avtorski zaščiti.

Proslava 25letnice Boža Lovrića v Pragi. »Jugoslovensko kolo« v Pragi je priredilo v sredo proslavo 25letnice književnega delovanja Bože Lovrića jugoslovenskega pesnika in pisatelja, ki živi stalno v Pragi. O Lovrićevem literarnem delu je predaval dr. Julka Gjorgjević - Chlapcova, sodelovali pa so še naši rojaki Zvonimir Rogož, B. Drnić, P. Marković, Predrag Milošević, J. Poljanec, gđ. Zmaveova ter akademsko društvo »Jugoslavijec«. Proslava pričela o priljubljenosti g. Lovrića, pa tudi o živahnem družabnem delovanju naših rojakov na Češkem.

Tairovljevo gledališče iz Moskve je absolutno v Pragi z velikim uspehom tri gledališke večere. Vse tri večere je bilo gledališče razprodano in ruska umetnost je tudi v tem primeru žela ogromen uspeh. Iz Prage so gostje krenili na Dunaj, odtod pa rojdoje na turnejo v Nemčijo in Italijo. V Moskvo se nameravajo vrniti šele v oktobru. Dolej bodi preuredili odobno komorno gledališče, tako da bo v njem prostora za 1500 oseb. Uprava Nar. divdala v Pragi se pogaja s Tairovim, da bi dal pred odhodom v Italijo še dve predstavi v Pragi. Tairovljevo »Komorno gledališče« deluje od 25. decembra 1914. ko je začelo s Kalidasovo »Sakuntalo«. V teh 15 letih je nastudiral Tairov samo 42 iger, torej povprečno 3 na leto. Kaj čuda tedaj, če je vsaka njegova vprizoritev dogodek in če ljudje čutijo potrebo, da večkrat posejajo njegove posamezne predstave. (N. Listy).

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20

Četrtek, 10. aprila: Glavni dobitek. Red A. Petek, 11. aprila: Zaprti. Sobota, 12. aprila: Konec poti, premijera. Red D.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20

Četrtek, 10. aprila: Črne maske. Red D. Petek, 11. aprila: Zaprti. Sobota, 12. aprila: Pri treh mladenkah. Gostuje gđ. Lubejveja. Ljudska predstava pri znanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20

Četrtek, 10.: Rigoletto. A. Gostovanje g. Tinke Wesel - Polla. Petek, 11.: Zaprti. Sobota, 12.: Ansbelski plesni večer Erne Kovačeve. Dramske cene.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20

Petek, 11.: Herman Celjski. Gostovanje Mariborčanov.

SOKOL

Francoski dan bo 14. t. m. po vsej naši kraljevini. Kakor že znano iz dnevnega časopisa so opustošile silne poplave cele rodovite pokrajine prijateljske nam Francije, porušile sela in mesta, odnesle krove tisočim rodbinam. Dolžnost naša je, da priskočimo na pomoč tem bednim, da se vsaj malo odložimo za vso ono ljubav in iskreno prijateljstvo, ki smo ga bili deležni od Francije med in po vojni. Pozivamo vsa sokolska društva, da prirede na ta dan kakršnokoli prireditev (predavanje, koncert, predstava, zabavni večer itd.) ter pošljejo čisti dobiček Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije z označbo »Za francoski dan«. — Starešinstvo sokolske župe Maribor.

Sestanke društvenih prosvetarjev za mariborsko okrožje, levi in desni breg, se bo vršil v nedeljo 13. t. m. v Narodnem domu v Mariboru. O programu in točnem času bodo društva obveščena pismeno. — Zupni prosvetar.

Prvo sokolsko predavanje je imel v ljubljanskem radiju starosta sokolske župe Ljubljana v torek od 18.30 do 19. ure o »Sokolu kraljevine Jugoslavije, njegovih potih in ciljih.« Takoj po predavanju pa je zasviral orkester Sokola I. državno himno in vedno efektivno sokolsko koračnico Lvi silou.« Po iskrenih ugodnih sokolskih besedah v Radiu Ljubljana, bo sledilo sedaj vsak terek kako sokolsko predavanje ali poročanje o najvažnejših dogodkih v Sokolstvu, pripravah za zlet, sodelovanje sokolske pihalne godbe in orkestra itd. Prihodnji terek govori brat dr. Fux o vsokolskem zletu. Zleteti bi bilo, ako bi se sokolska predavanja vršila ob času, ki bi bil prikladnejši za poslušanje, kakor je bas sedanja določena ura. Prepričani smo, da bo savez SKJ z upravo Radio Ljubljana našel kak dober način.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV.

Četrtek, 10. aprila

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: O jeziku in jeziki. — 19: Ruščina. — 19.30: Dr. Lavrić: Iz finančnega gospodarstva. — 20: Klavirski koncert g. Oster-Vallajove. — Pevski koncert g. Pavla Grbe. — Gđ. Golobova poje slovenske narodne. — Godba na harmoniko. — 22: Napoved časa in poročila.

Petek, 11. aprila

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Socialna fizika. — 19: Gospodinjina ura. — 19.30: Italijanscina. — 20: Koncert. — 22: Napoved časa in poročila. — BEograd 10.30: Reproducirana glasba. 12.40: Koncert radio-kanarita. — 17.30: Citraški koncert. — 20: Koncert komorne glasbe. — 21: Jugoslov. operna glasba. — 22: Poročila. — 22.15: Narodne pesmi. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Prenos koncerta iz Ljubljane. — PRAGA 16: Mladinski koncert. — 19.05: Koncert tamburaškega zbora. — 20: Večerni koncert. — 21: Reproducirana glasba. — 22.20: Moderna glasba. — BRNO 16: Prenos iz Prage. — 19.05: Veseloliga. — 20: Prenos koncerta. — VARŠAVA 17.45: Koncert vojaške godbe. — 20.25: Prenos simf. koncerta iz filharmonije. — DUNAJ 11: Dopoludanski koncert. — 15.39: Reproducirana glasba. BERLIN 16.30: Operni balet. — 17.45: Mladinski koncert. — 19: Plesi, ki se polejo. — 20: Koncert godbe na pihala. — 23: Cigarska godba. — FRANKFURT 16: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Prenos opere iz Stuttgarta. — 22.30: Klavirski koncert. — 0.30: Nočni koncert. — LANGENBERG 17.30: Pasionske pesmi. — 20: Večerni koncert. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 16: Koncert orkestra. — 19.30: Prenos iz gledališča: opera »Manon Lescaut«. — Godba za ples. — BUDIMPESTA 9.15: Dopoludanski koncert. — 18.35: Madžarske pesmi. — 19.30: Prenos opere »Faust« iz kr. opere. — 22.30: Cigarska godba. — LONDON 21: Violinski koncert. — 22.05: Orkestralni koncert. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 21.00: Opereta »Grafica Marica«.

Dopisi

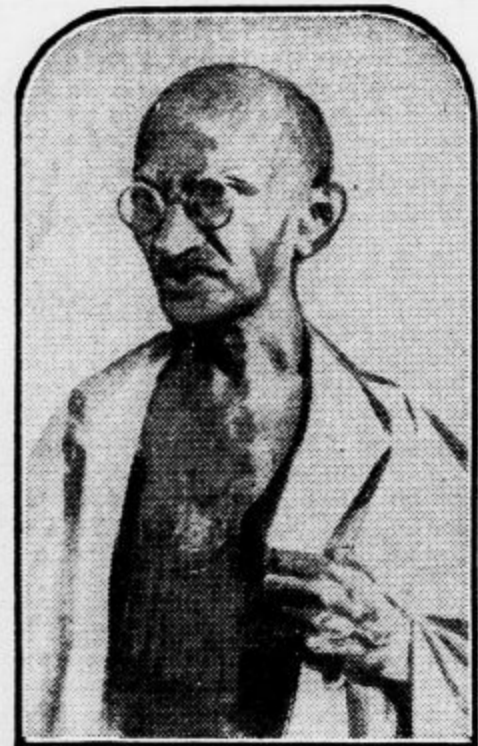
ŠMARJE pri Jelšah. V tukajšnji sokolski telovadnici je kakor v mravljišču. Ker je telovadnica postala pretesna, se je moralo spreminiti urednik telovadbe. Posamezni telovadni oddelki zaznamujejo precejšen porast. Osnovni smo starejši vrsto, ki že mesec dni prav pridno telovadi. Manjka nam vadičeljev. Načelnik br. Berce vadi troje oddelkov, s katerim pribije v telovadnici tedensko okroglo 12 ur. Za njegovo izredno poštvrtovalnost mu najlepša hvala! — Na tukajšnje osnovno šolo je bila premeščena učiteljica sestra Lorica Strgarjeva, ki je takoj prve dni prevzela mesto vadičeljice za žensko dečo. — Dne 11. in 13. t. m. priredi sokolski oder igr »Kamela skozi uho šivanke«.

KRIZEVCI pri Lutomeru. Kakor smo že javili, priredi Sokolsko društvo svoj letni nastop dne 29. maja t. l. ob priliki 10 letnice društvenega obstoja. Kot odsek lutomerskega Sokola se je zadovoljivo razmahnil v lastno društvo in se je po kratki dobi res lepo razvilo, saj je po starosti in velikosti tretje društvo v murskem sokolskem okrožju. Na ta jubilej že danes opozarjamo vse Sokolstvo in občinstvo Murskega polja, Slov goric in Prekmurja in vabimo na številni poset. — ar.

ČRNOMELJ. Šentjakobski gledališki oder iz Ljubljane priredi v Sokolskem domu v Črnomlju na cvetno nedeljo 13. t. m. burko »Pred porok«. Ker so Šentjakobčani priznani dobri igralci, vabimo vse meščane in okoličane, da ne izpustijo veselega užitka in se udeležijo te prireditve v polnem številu. Zdravo!

Posoda za prevažanje mleka

približno 1000 komadov, izbranih, od Din 10.— za komad navgor. Vprašati v mlekarni Bernhard, Maribor, Aleksandrova cesta št. 51. 5693

Indijski vodja Mahatma Gandhi

Pisava in značaj

Reiman, 27-leten uradnik neke praške banke, slovi po svoji zmožnosti, da na temelju pisave sklepa o znanju pisca. Te dni je bil na gostovanju v berlinskem Zdravniškemu društvu. Med povablenci je bil tudi znani matematik, prof. Albert Einstein. Zapisal je na prvem kosu papirja: »Odlučno trdim, da nima noben posameznik nadnaravnih zmožnosti. Verujem samo v nadarjenost in življenjske izkušnje.« Ta listič so vtaknili v ovitek in v Reimanov žep. Ta je pričel otipavati papir, ne da bi ga prečital ali pogledal. Rekel je: »Pisec je srednje nadarjen, umetniško navdahnjen mož. Menda je bil igralec, a je ostavil ta poklic, da bi več zaslužil!« Seveda so morali navzoči priznati, da ni ta popis prav nič v skladu z Einsteinovim značajem. A potem so vzeli opazovalci pismo iz ovitka in se je izkazalo, da je napisal Einstein svoj stavek na robu prošnje

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman
XXXI. POGLAVJE

»Reciva, da ne bi prišli.« je dejala iznova. »Res, prav mogoče je, da naju ne najdejo. Reciva, da bova morala sama tu živeti to zimo — prav tako kakor zdaj — in da ne bo prišel v najino bližino nihče izmed najinih svojcev. Ali bova mogla nadaljevati tako kakor doslej?«

»Moj Bog, dekletce, ali nimate nič usmiljenja?«
Sedla je in še nekaj časa strmela, kakor da v mislih z vso resnostjo tehtala neko vprašanje.

»Vi ste me naučili premišljevat, John Cowles. Vi ste bili tisti, ki ste vsejali vame te misli, in zdaj si belim z njimi glavo. Vem, da ne moreva reči, kaj se utegne zgoditi. A če bi tako naneso — če bi res ostala tu čisto sama in ne bi nihče prišel k nama in bi me vi ljubili — ali bi mi obljubili enkrat za vselej, da me boste ljubili vse dolej, dokler naju smrt ne loči — vse dolej, ko se vrnem med cvetlice? Na umu mi je, kako govori o zakonu. Dva visita drug na drugem in pozabljata na vse ostale, dokler ju smrt ne loči. Ali bi se mi mogli slovesno in s čistim srcem zaobljubiti? Zakaj jaz se vam ne bi zaobljubila drugače kakor slovesno, s čistim srcem in samo zdaj, če bi bilo za zmerom.«

Res čudernih je bilo teh nekaj dni v puščini, ki so strgali zastor s stvari in naju napravili zmožna, da sva videla vsemu temu do dna. Ona ni videla tako daleč kakor jaz, mislila je kot ženska veliko hitreje.
Kar se mene tiče, se mi je zdelo, da ji vidim v srce. Vzel sem

roke z oči in tuje pogledal nanjo, zakaj mojih možganov je bil sam vrtnec, kogačnega presojanja je bilo konec. Vse, kar sem vedel, je bilo to, da jo bom ljubil — bodi zdaj, bodi kadarkoli pozneje, naj pride rešilna odprava ali ne, naj umreva takoj ali kasneje, tu ali kjerkoli na svetu — da bom ljubil njo edino, pozabljalje na vse ostale, dokler se končno ne vrneva v nebo in cvetlice in ne bova spet šelestala v listju dreves in tako govorila drug z drugim. Naj se vzameva ali ne vzameva, naj bova skupaj ali vsak drugje, naj bova zdrava ali bolna — trdno sem bil prepričan, da ne bo nikdar več ljubezen potrkala na moje srce, ko se je naselila v njem ona s svojim pogumom in svojo čistostjo. Povem vam, edino, kar je govorilo v mojem srcu, je bilo spoštovanje. Sedela vsa in gledala, kako je solnce ozarjalo daljine vrhunce snežnikov. Naposled sem se počasi obrnil k nje.

»In vi me vendarle ljubite, Ellen?« sem vprašal.
»Kako bi mogla to zabraniti, John Cowles?« je hrabro odgovorila. Srce mi je za trenutek zastalo, a nato je jelo tako razbijati, da se nisem mogel zatajiti. Dolgo je trajalo, preden sem bil spet tako miren kakor ona.

»To ste dolgo zabranjali,« sem rekel naposled z mirnim glasom. »A zdaj moram vedeti — ali bi me ljubili povsod, ob vsakih okoliščinah, nad vse? Jaz vas ljubim zato, ker ste vi, ne zato, ker ste tukaj. Ljubezni zame ni brez zavesti, da ljubite tudi vi mene takoj!«

Molče me je pogledala, a jaz sem se klonil k njej in jo poljubil naravnost na usta.

XXXII. POGLAVJE
Poročni dogovor

Ni se upirala, niti me ni palmila od sebe, a na njenem obrazu je trepetalo nekaj, kar ni dalo, da bi se bilo zdramilo v meni kaj dru-

gaga kakor spoštovanje. Sedela sva tam, zaobljubljena drug druge-mu v svojih raztrganih oblačilih, svoji bedi in zapuščenosti. Pa da mi je živeti dvakrat tako dolgo, kakor je človeku usojeno, nikoli ne bom pozabil tega, kar je tisto uro stopilo v mojo dušo.

Čez nekaj časa sem se odvrnil od nje, od gora in nebesnega oboka ter pogledal okoli sebe na skromni imetek, s katerim nama je bilo pričeti novi svet. In tedaj mi je padel pogled na eno izmed lažjih bivolijskih kož, ki so bile od pogoste rabe že pobebele. Potegnil sem jo k sebi in med tem, ko se je Ellen še vedno opirala na svojo ramo, sem vzel kos ožganega lesa ter skrbno napisal z njim na površino kože besedilo najinega poročnega dogovora:

»Jaz, John Cowles, vzamem Tebe, Ellen Meriwetherjevo, za svojo zakonito, ljubljeno ženo v zdravju in boleznih, v dobrih in slabih časih, dokler naju smrt ne loči.«

Nato sem se podpisal.
»Pišite,« sem ji rekel. »Napišite to, kar sem jaz napisal.«
Vzela je kos svežega oglja in z manjšimi črkami napisala besedo za besedo:

»Jaz, Ellen Meriwetherjeva, vzamem tebe, Johna Cowlesa, za svojega zakonitega, ljubljeneža moža — tu je prestala, kakor da bi oklevala, a jaz nisem hotel siliti vanjo — v zdravju in boleznih, v dobrih in slabih časih — spet je prestala in se pomišljala — a naposled je zapisala do konca: »dokler naju smrt ne loči.«

»To pomeni,« mi je rekla preprosto kakor dete, »da se oba vrneva med cvetlice in drevesa.«

Vzel sem njeno roko v svojo. Biblija, zvonovi, bučanje orgel, pevci v krasnih oblekah in velikolepje cerkvenih obredov — vse to je nemara bolj všečno; a jaz, ki govorim po svoji vesti, si mislim, da ne more biti tako.

CONCO

amerikanski izolacijski produkti
so zoper vlago in vodo. Navlečeni so gumiju slični, trajno prožni, kožno trdni in v desetletja trajni. Uporablja se jih v dobavnem mrzlem stanju.
Propuščajoče střehe iz betona, iz pokvarjene lepene, iz brzocementa ali iz deloma pretrohnele pločevine se renovirajo s CONCO produkti brez nove podlage v eno nespremenljivo enoto, katera kljubuje vročini in mrazu do 150 stopinj.
CONCO produkti so cenejši od drugih sličnih materialov in v dobroti so ne-nadkriljivi.
Zahtevajte prospekte!

Samoprodaja: **Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva 26**

Novosti **Novosti** **Železna služinska Brozovič patent postelja zložljiva, s tapiceranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotelo, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.—**
Raspisujem po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapiceranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Ležalke za sušanje — (stogestubljive) vrste stane Din. 150.—

L. BROZOVIC, Zagreb, Lica 12.

Sanatorij Mariagrün pri Gradcu
(Graz) — Najlepše spomladansko bivališče
Odprto vse leto
Telefon Graz 38
Zmerne cene

Tekstilna tovarna v Sloveniji
išče za 1. julij 1930

knjigovodjo - bilancista
Samo prvovrstne moči naj pošljejo ponudbo z zahtevki plače na ogl. oddelek Jutra pod »R. N.« 5638

Pozor! Važno! Pozor!
Pristna dolenska vina
domač pridelek, čez ulico ob praznikih znižane cene
Se priporoča 5677
F. Zupančič, Sv. Jakoba trg št. 8

Protiv alkoholni AVINOL
preparat berlinskega lekarnarja Franka je edino sredstvo za zdravlje in povsem neškodljivo. Z njegovim pomočjo zamorete odvadiati ljudi pijančevanja, ne da bi oni o tem kaj vedeli. Polno mihal izlečenih. Cena 220.— Din. 5000
Razpošilja glavni zastopnik za Jugoslavijo N. POPOVIČ, Beograd, Kolarčeva 7.

Antiseptičen preparat „OLLA“ GUM. . . ?
Kdor je pameten, uporablja „OLLA“ dokazano najdvršenejša

Trgovskega pomočnika
manufakturnista, ki bi imel veselje tudi do ga anterije, sprejme tveganje Ivan Železnikar, Ljubljana, Marijin trg. — Samo agilni, sohladni, vojaščine prosti, po možnosti nem-sorne zmožni, naj stavijo ponudbe. 5682

14 kar. zlato Din 320
Zahtevajte poštno brezplačni cenik!
Srebro Din 160
Bogatna pločnata alkohol. cilind. ura s kamni, kot elija Din 99
»ROSKOPF« ura v boljši izdelavi Din 68
Kajeneje kako-vosti »ROSKOPF« Din 49
Poletno jamstvo. Za neodgovarjajoče vrne denar.
Anton Kiffmann Maribor 136/b
Spoojalat samo za boljšo švicarske ure.

Din 1,000.000-1,500.000
Kateri privatnik ali denarni zavod posodi gorenji znesek proti primernim obrestim za povečanje zelo dobro idoče trgovine v velikem prometnem kraju. Letošnja bilanca, kakor tudi bilance za več let nazaj v pogled. Vknjižba na prvem mestu. Resne ponudbe pod »Tihim družabnik« na oglaš. odd. »Jutra«.

DVOKOLESA — teža od 7 kg navreli
najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega do najfinjšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, naj nižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.
TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

VARILNE APARATE „GRIESOGEN“
in vse razne potrebščine za AVTOGENSKO VARENJE razpošilja najceneje 5687
Feliks Toman ml. Ljubljana, Resljeva cesta št. 30.

Prodamo večjo množino makulaturenega papirja
Več se poizve v Upravi Jutra

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti naše srčno ljubljene mame oz. stare mame, sestre, tete, svakinje in tašče, gospe

Marije Krisper roj. Janesch

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.
Posebno zahvalo smo pa dolžni g. zdravniku za njegovo izredno pozornost in požrtvovalnost ob času boleznih pokojnice, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter končno neštetim prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni poslednji poti.
V Ljubljani, dne 9. aprila 1930. 5684

Rodbini Krisper-Germ

IVAN GRUDEN profesor

umrl danes ob 1. uri ponoči.
Pogreb predragega tovariša bo jutri, dne 10. aprila 1930, ob 4. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu.
Dragemu vrlemu tovarišu, ki je vse žrtvoval šoli, ohranimo trajen spomin.
V Ljubljani, 9. aprila 1930. 5686

Učiteljski zbor